ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ, ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ,
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՄ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
ԿՐՆԱՔ ԳՏՆԵԼ
հետեւեալ համալիրներուն մէջ
ՊԱՈՒՇՐԻԷ.- YEREVAN PLAZA
ՖԱՆԱՐ.- SAYFCO RESIDENCE
ԺՏԻՏ.- PARK JDEIDEH
ՉԱԼՔԱ.- RESIDENCE DES OLIVIERS
SAYFCO - ԱՐԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ.
ՀԵՌ. 01-407023, 486987 ԵՒ 03-308128

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 154 (19723) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1997 10 ԷՋ

HOUSE Tex
ՁԵՐՄԱԿԵՊԷՆՆԵՐ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ
ՋԵՂՔ ՄԻՆՉԵՒ 60%
10 ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԱՍՆԱՎՃԱՐ
ԱՌԱՆՑ ՏՈԿՈՍԻ
Սաւառ - ծածկոց - անձեռոց - մահճակալի ծածկոց
բաղնիքի սէթ - վարագոյր - կաճոյքի կտաւ
60%
ՀԵՌ. 09-934209 ԵՒ 09-934113

ՀԱՐԱՒԸ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱՅ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երէկ չարունակեց հետապնդել Հարաւի կացութեան վտանգաւորացումը սանձելու եւ տնտեսական վիճակը բարելաւելու համար մէկ միլիառ տոլարի փոխառնութիւնը ապահովելու իր չփումները։

Ինչ կը վերաբերի Հարաւին, կառավարական աղբիւրներ երէկ յայտնեցին, որ Միլիին Արեւելքի իրադարձութիւններն ու Հարաւի մակլցումը առանցքն էին վարչապետին նախանցեալ օր Դամասկոսի մէջ ունեցած խօսակցութիւններուն։ Հարիրի Երկուշաբթի երեկոյեան խորհրդակցութիւններ ունեցած էր Սուրիոյ փոխ նախագահ Ապտել Հալիմ Խաddամի, վարչապետ Մահմուտ Զուպիի, արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարկհի եւ սպայակոյտի պետ գօր. Հիքմաթ Շէհապիի հետ։

Նոյն աղբիւրները նաեւ ըսին, որ նախարար Շարկհ Հարիրիի ներկայացուցած է Ապրիլեան մարմինի նախագահին հետ իր հանդիպումին արդիւնքները։

Նոյն աղբիւրները նաեւ յայտնեցին, որ կառավարութիւնը ժողով պիտի չգումարէ Զորեքշաբթի օր (վաղը), որովհետեւ Հարիրի պաշտօնական երկօրեայ այցելութիւն մը պիտի տայ Փարիզ, ուր նախագահ Ժաք Շիրաքի եւ վարչապետ Լիոնէլ Ժոսփէնի հետ պիտի տեսակցի եւ պիտի ստորագրէ ելեւմտական համաձայնագրութիւն մը։

Միւս կողմէ, Հարիրի երէկ ընդունեց 25 երեսփոխաններ, որոնք ներկայացուցին իրենց չրջաններուն բարգաւաճումին վերաբերող պահանջներ՝ մէկ միլիառ տոլարի փոխառնութեան Հարիրիի ծրագիրին չրջագիծէն ներս։

Երեսփոխանները յայտնեցին, որ վարչապետը պատրաստակամութիւն յայտնած է վերատեսութեան ենթարկելու իր առաջարկը, յատկապէս պենգինի տուրքերուն յաւելումը։

Երեկոյեան, Հարիրի ընդունեց ելեւմուտքի հարցերու պետական նախարար Ֆուատ Սինիորան ու մաքսատուներու Դերագոյն Խորհուրդի պատասխանատուները։ Քննարկուեցան մաքսատուրքերու յաւելումին ու կանձումին վերաբերող հարցեր։

ԱՅՆՃԱՐԻ ՀԱՅԱՊԱՏԿԱՆ ՀՈՂԵՐՈՒ ՀԱՐՑ

ՍԻՆԻՈՐԱ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՄԻՋՆՈՐԴԵԼ

Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ երեսփոխան ընկ. Սեպուհ Յովհաննեան եւ երեսփոխան Աբրահամ Տէտէեան երէկ այցելեցին ելեւմուտքի պետական նախարար Ֆուատ Սինիորայի ընդառաջելով նախարարին հրաւէրին։ Քննարկումի առարկայ դարձան Այնճարի հայապատկան կարգ մը հողերու գծով Պէքաայի հաւրապետական միւֆթիին ներկայացուցած պահանջները։

Նախարար Սինիորա առաջարկեց միջնորդել հայ երեսփոխանները պահանջեցին, որ դադրին այս հարցով կատարուած ոտնձգութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ մամուլով կատարուած անճիշդ քարոզչութիւնը։ Անոնք հաստատեցին, որ եթէ այս հարցը շարունակուի, պիտի դիմուի օրինական միջոցառումներու։

ՉԱՐԵՆՑԵԱՆ ՇԱԲԱԹ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպանատունը հաղորդագրութեամբ մը կը յայտնէ, որ դեսպանատունը Համազգայինի, Թէքէեան եւ Նոր Սերունդ մշակութային միութիւններու, ինչպէս նաեւ լիբանանահայ մտաւորականներու եւ Լիբանանի արաբ գրողներու միութեան գործակցութեամբ կազմակերպած է Եղիշէ Չարենցի ծննդեան 100 ամեակի տօնակատարութիւն մը, որ պիտի երկարի 13էն 20 Նոյեմբեր 1997։

Տօնակատարութեան ծրագիրը կ'ընդգրկէ

13 Նոյեմբեր. մամլոյ ասուլիս եւ գիտական նստաշրջանի առաջին նիստ, որուն ընթացքին պիտի կարդացուի 4 վեկուցում՝ արաբերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն։

14 Նոյեմբեր. գիտական նստաշրջանի երկրորդ նիստ, որուն ընթացքին պիտի կարդացուի 4 վեկուցում՝ հայերէն։ Երկու վեկուցում պիտի ներկայացնեն հայրենի չարենցագէտներ։

15 Նոյեմբեր. պաշտօնական հանդիսութիւն, հովանաւորութեամբ Լիբանանի եւ Հայաստանի մշակոյթի նախարարներուն։

18 Նոյեմբեր. երգչախումբի համերգ՝ կոմիտասեան եւ չարենցեան երգացանկով։

Այս առիթով Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան տպարանէն լոյս պիտի տեսնէ Չարենցի ստեղծագործութիւններու երկու գիրք՝ 100 բանաստեղծութիւններ հայերէն եւ 40 բանաստեղծութիւն արաբերէն, Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան մեկենասութեամբ։

ՕԼ ՊՐԱՅԹԻ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ՀԱՄԱՍԷՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ՝ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼՈՒ

Եասէր Արաֆաթի պաղեստինեան իշխանութիւնը երէկ մեծ թիւով իսլամականներ ձերբակալեց՝ անուղղակիօրէն ենթարկուելով Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի պահանջին։

Մինչ պաղեստինեան ապահովութեան ուժերը 35 իսլամական կր ձերբակալէին Այսրյորդանանի մէջ, Իսրայէլ ապահովութեան արտակարգ միջոցառումներ կ'որդեգրէր պատրաստելով Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատրէյնը Օլպրայթի Միջին Արեւելք այցելութեան։

Անցեալ Հինգշաբթի օրեան անձնասպանական գործողութենէն ետք, պաղեստինեան ապահովութեան ուժերը առաջին անգամ բլլալով հաւաքական ձերբակալութիւններ կատարեցին ճնշելու իսլամական շարժումները, որոնք վերջերս սաստկացուցած են հակաիսրայէլեան իրենց յարձակումները։

Ապահովութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարմը ըսաւ, որ իշխանութիւնները արշաւի մր ձեռնարկած են Համասի եւ իսլամական Ժիհատի դէմ։

ՀԱՄԱՍԸ՝ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

Այն պահուն, երբ Իսրայէլ ապահովութեան խիստ եւ արտակարգ միջոցառումներ կ'որդեգրէ Օլպրայթի այցելութեան նախօրեակին, իսլամական Համաս շարժումը երէկ յայտարարեց, որ Իսրայէլի դէմ անձնասպանական գործողութիւնները պիտի շարունակուին։ Համասի կողմէ հրապարակուած հադորդագրութիւնը կոչ ուղղեց Օլպրայթի ճնշում չրանեցնելու արարներուն վրայ։

Հադորդագրութիւնը նշեց, որ ժողովրդային ընդդիմութիւնը (անձնասպանական գործողութիւնները) իսկական արտայայտութիւն է պաղեստինցի ժողովուրդի մեծամասնութեան, ինչպէս նաեւ արաբական եւ իսլամական երկիրներու կազմակերպութիւններուն։ Համասի հադորդագրութիւնը չեշտեց, որ իսլամական շարժումն ու անոր անդամները պիտի շարունակեն մնալ պահակները գրաւումները յաղթահարելու պաղեստինեան եւ արաբական երագներուն։

● *Հինգշաբթի օրուան յարձակումին իսրայէլացի գոհերուն թիւը հինգի բարձրացաւ երէկ, երբ վիրաւորներէն մէկը մահացաւ։*

● *Հեպրոնի մէջ իսրայէլացի գինուորներ բիրտ միջոցներով ծեծեցին պաղեստինցի մր եւ ապա արցունքաբեր ռումբեր ռումբեր արձակեցին՝ ցրուելու միջամտել փորձող անցորդները։*

● *Պաղեստինցի գաղթականները հոգացող ՄԱԿի գործակալութիւնը, որ սնանկացումի վտանգին տակ կր գտնուի, երէկ նուիրատուութիւններու կոչ ուղղեց, որպէսզի կարենայ իր գործունէութիւնը շարունակել։*

Գործակալութիւնը կ'ըսէ, որ աւելի քան 20 միլիոն տոլարի բացակ մր ունի։

(ՌԷՈՒԹԵՐ)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆԻ ՄԷՋ

ՋՕՐ. ՔԱՒՐԱՏԱՅ ՊԵԼՃԻՔԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Թուրքիոյ խորհրդարանի նախագահ Մուսթաֆա Քալեմլի Կիրակի օր Միացեալ Նահանգներ ուղղուեցաւ ընդառաջելով ամերիկեան խորհրդարանի նախագահ Նիւթ Կինկրիչի հրաւէրին։ Քալեմլի Թուրքիոյ խորհրդարանի առաջին նախագահն է, որ պաշտօնական այցելութիւն մը կուտայ Ուաշինկթրն։

Եուրեայ այցելութեան ընթացքին Քալեմլի տեսակցութիւն պիտի ունենայ ամերիկեան խորհրդարանի եւ Մերակոյտի նախագահներուն եւ երեսփոխաններու ուժերակուտականներու հետ։ Ան պիտի տուաւ, որ ամերիկացի պաշտօնատարներուն հետ պիտի արծարծէ չրջանային եւ միջազգային գետնի վրայ երկկողմանի գործակցութիւնն ու միջխորհրդարանական կապերու ամրապնդումը։

Մինչ այդ Թուրքիա եւ Ռումանիա կր մասնակցին գինուորական «Հագերֆան 97» ռազմափորձերուն, որոնք սկսան երէկ եւ պիտի չարունակուին մինչեւ Ուրբաթ օր։ Ռազմափորձերը տեղի կ'ունենան Անատոլուի կեդրոնական չրջանի էրքիլէթ խարիսխին մէջ։ Ռազմափորձերուն ներկայ պիտի բլլան աւստրիացի, ֆրանսացի, պուլկարացի, հոլանտացիեւ մակեդոնացի ոգեներ։

(Թ.Տ.Ն.)

ՊՈԼՍԱՅԻ ՄԷՋ

ՈՒՍԱՆՈՂՈՒՀԻՆԵՐ ԿԸ ԲՈՂՈՔԵՆ ԼԱՉԱԿԸ ԱՐԳԻԼՈՂ ՈՐՈՇՈՒՄԻՆ ԴԷՄ

ՊՈԼԻՍ, 8 (ՌԷՈՒԹԵՐ).- Թուրք իսլամական ուսանողուհիներ Երկուշաբթի օր Պոլսոյ մէջ բողոքի ցոյց մր կատարեցին իրենց համալսարանական անդամագրատերուն լուսանկարներուն մէջ յաչակներ կրելու արգելքին դէմ։

Ցոյցր տեղի ունեցաւ Պոլսոյ համալսարանին գրականութեան հիմնարկին առջեւ։ Իսլամական ոճով յաչակներ կրող ուսանողուհիները ներկայացնող փաստաբանուհի մր յայտնեց, որ լուսանկարներուն մէջ յաչակ կրելու դէմ արգելքը հակասահմանադրական է։ Ան ըսաւ, թէ օրինական քայլերու պիտի դիմէ, եթէ իշխանութիւնները չհրաժարին այդ որոշումէն, որ անցեալ չարաթ տրուած էր համալսարանին կողմէ։

Ցոյցր կազմակերպուած էր իսլամական մարդկային իրաւանց «Մազլիւմտեր» խմբակին կողմէ եւ կր վայելէր գօրակցութիւնր՝ Մարդկային Իրաւանց Ընկերակցութեան (Ա.Ի.Ը.Տի.)։

Յիշեալ խմբակին անդամներէն՝ Ալի Երմակ յայտնեց, թէ մարդոց ուսման իրաւունքները կր խափանուին անոնց համագումներուն եւ տարագներուն պատճառով։

ՈՒՔՐԱՆԻԱ ԴԷՄ՝ Լ. ՂԱՐԱՔԱՂԻ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Ուքրանիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Լեռնային Ղարարաղի նախագահական ընտրութիւնները օրինական չեն եւ Լ. Ղարարաղի նախագահը կարելի չէ նկատել ընդհանուրին կողմէ ընտրուած նախագահ մր։ Նախարարութեան յայտարարութիւնը նկատել տուաւ, որ ընտրութիւնները տեղի ունեցան ինքնահռչակ հանրապետութեան մր մէջ, որ ճանաչում չէ ստացած աշխարհի ոչ մէկ երկրին կողմէ։

Նախարարութեան համաձայն, ասիկա մարտահրաւէր մրն է միջազգային ընկերութեան եւ կ'անտեսէ ընտրութիւններու անօրինականութեան միջազգային տեսակէտր։

Նախարարութիւնը համոզում յայտնեց, որ բոլոր կողմերը կր յարգեն սահմանային անձեռնմխելիութեան սկրգունքր Լեռնային Ղարարաղի տագնապին լուծման հեռանկարով։ Անիկա աւելցուց, որ խաղաղութեան ամէնէն կարճ ճամբան ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի ձեռնարկած բանակցութիւններու ուղին է։

«Որեւէ ուրիշ միջոց խոստումնալից չէ, որովհետեւ անիկա չրջանր առաւել յարուցածութեան կ'առաջնորդէ», նշեց յայտարարութիւնը։

ՀԱՅՏԱՐ ԱԼԻԵՒ ՀԱՒԱՆԱՔԱՐ ԻՐԱՆ ԱՅՑԵԼԷ

Կ'ՈՒԶԵՆՔ ՄԵՐ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԲԱՐԵԼԱՒԵԼ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ

Կ'ԸՍԷ Հ. ՀԱՍԱՆՈՎ

Իրան պէտք է հասկնայ, որ Հայաստան իրաւական ինչ վնաս հասցուցած է չրջանին, յայտարարեց Ագրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Հասան Հասանով։

Մեկնարանելով Իրանի նոր կառավարութեան քաղաքականութիւնը՝ Հասանով նշեց, որ Թաւրիզի մէջ Ագրպէյճանի հիւպատոսութեան բացման հարցին լուծումը հնարաւորութիւն կու տայ Ագրպէյճանի գաղափար մր կազմելու Իրանի նոր կառավարութեան մասին։ Ան աւելցուց, որ երկկողմանի յարաբերութիւններուն մէջ գոյութիւն ունի նաեւ Իրանի մէջ ապերիներու հարցր, որ Ագրպէյճան կր համարէ Իրանի ներքին հարցերէն մէկր։

Յայտնելով, որ Ագրպէյճան կր ցանկայ լաւ յարաբերութիւններ մշակել Իրանի հետ՝ Հասանով նշեց, որ այս հարցերր պիտի քննարկուին Իրանի արտաքին գործոց նախարարին հետ իր հանդիպումին ընթացքին։

Հասանով յայտնեց, որ կր նախատեսուի Ագրպէյճանի նախագահ Ալիեւին այցելութիւնր Իրան։

ՔԱԿԻ 50 ԱՆԴԱՄԻ ԴԷՄ՝ 4 ՀԱԶԱՐ ԹՈՒՐՔ ՉԻՆՈՒՈՐ

ԹՈՒՆՉԵԼԻ, 8 (ՌԷՈՒԹԵՐ).- Հագարաւոր թուրք գինուորներ քիւրտ գինեայներ կր հետապնդեն հիւսիսային չրջաններուն մէջ, ուր անոնք առաջին անգամ բլլալով սկսած են գործել։

Ապահովութեան աղբիւրներ յայտնեցին, որ մօտաւորապէս 4 հագար գինուոր եւ 3 հագար ոստիկան երեք օր առաջ արշաւի մր ձեռնարկած են Սկաց, Թոքաթ եւ Օրտու նահանգներուն սահմաններուն վրայ։ Թրքական ուժերը կր հետապնդեն Քիւրտիստանի Աչխատաւորական Կուսակցութեան մօտաւորապէս 50 գինեալ։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ - ԻՐԱՆ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ՄԷՋ

ՈՉ ՄԷԿ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

Կ'ԸՍԷ Ժ. ՓՈՒՍ

Ներկայիս Եւրոպական Միութեան նախագահութիւնը ստանձնած երկրին՝ Լիւքսեմպուրկի արտաքին գործոց նախարար Ժաք Փուս երէկ յայտնեց, թէ որեւէ յառաջդիմութիւն չէ արձանագրուած Միութեան դեսպաններուն Իրան վերադարձին հարցով, որովհետեւ Թեհրան կը շարունակէ պնդել, որ Գերմանիոյ դեսպանը վերջին վերադարձողը պէտք է ըլլայ։

ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը Կիրակի օր հաղորդած էր, որ Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի յայտնած է, թէ 15 դեսպանները երբ որ փափաքին կրնան Թեհրան վերադառնալ։ Ան կը խօսէր Ե. Միութեան յատուկ պատուիրակ Փօլ Մէօրցի Իրան երկօրեայ այցելութեան աւարտին։

Նախարար Փուս ըսաւ, որ Ե. Միութիւնը պատրաստ է իր դեսպանները Իրան ղրկելու, սակայն անընդունելի է, որ անոնց միջեւ խտրութիւն դրուի։

Ապրիլէն ի վեր Ե. Միութեան բոլոր դեսպանները բացակայ են Թեհրանէն։ Միութեան անդամ երկիրներուն եւ Իրանի միջեւ դիւանագիտական բանավէճ մը ծայր տուած էր, երբ գերմանական ատեան մը իրանցի ղեկավարներ ամբաստանած էր՝ 1992ին, Պերլինի մէջ, քիւրտ ղեկավարներու սպանութեան մեղսակցութեան յանցանքով։

(ՌԷՈՒԹԵՐ)

ՕԼՊՐԱՅԹԻ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵՆԷՆ ԼՈՒԲ ՉՈՒՆԻՄ

ԿԸՍԷ ԴԵՍՊԱՆ ՇՈՆՋ

Փոխ վարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Միշել Մըր երէկ ընդունեց Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Ճոնսի եւ դեսպանատան նոր գործակալ Կրէկ Փէրիի, ինչպէս նաեւ Մէթնի երեսփոխանական պլոքի կարգ մը անդամներուն այցելութիւնները:

Մըրի հետ տեսակցութենէն ետք, Ճոնսը յայտնեց, որ այս այցելութեան նպատակն էր նոր գործակալը ծանօթացնել փոխ վարչապետին: «Հարաւի վերջին դէպքերը մտահոգիչ են եւ հրամայական կը դարձնեն խաղաղութեան գործընթացի շարունակութիւնը, որպէսզի նոր վիճակ չ'իյնանայ» ըսաւ դեսպանը, եւ աւելցուց, թէ տեղեկութիւններ չունի Օլպրայթի Լիբանանի այցելութեան հաւանականութեան մասին, ո՛չ ալ Անսարիէի գործողութեան նկատմամբ Ուաշինկթընի կեցուածքին մասին:

Իր կարգին, նախարար Մըր ըսաւ, որ դեսպանատան նոր պաշտօնատարին հետ ծանօթացումէն ետք, խօսուած է Անսարիէի դէպքին մասին: Ան մատնեց, որ այս դէպքը Ուաշինկթընը կը մղէ աւելի եւս ճնշելու Իսրայէլի վրայ: «Դեսպանը այս առնչութեամբ մեկնաբանութիւններ չըրաւ որովհետեւ տրուեայներ չունի այս մասին, ո՛չ ալ Օլպրայթի այցելութեան մասին» հաստատեց Մըր եւ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ Լիբանանի ապահովութեան պատասխանատուներու պատուիրակութիւն մը պիտի այցելէ Ուաշինկթընը:

Հարցումի մը պատասխանելով Մըր ըսաւ, որ Մէթնի երեսփոխաններու պլոքի անդամներ Հապիպ Հաքիմ, Անթուան Հատտատ, Շաքէր Ապու Սլեյման, Ռաժի Ապու Հայտար եւ Ղասան Աշքար այցելած են վարչապետ Հարիրիի եւ պլոքին անունով անոր ներկայացուցած Մէթնի բարգաւաճումին վերաբերող պահանջներ եւ ստացած խոստումներ:

Շէյխ Սուպհի Թուֆայլիի Սեպտեմբեր 13ի պայմանաժամին մասին, Մըր մաղթեց, որ Թուֆայլի կ'իմանայ, թէ ինչ գումարներ յատկացուեցան Պեքաայի բարգաւաճումին եւ գործնական ի նչ քայլեր առնուեցան այս ուղղութեամբ:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ԺՈՂՈՎ

Ապրիլեան հասկացողութեան հսկիչ մարմիներ երէկ «Ֆինիւլ»ի Նաքուրայի կեդրոնատեղիին մէջ գումարեց ժողով մը քննարկելու համար Անսարիէի գործողութեան ընթացքին քաղաքացիներու իսրայէլեան ռմբակոծումին դէմ Լիբանանի բողոքը:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան հրետանին երէկ ռմբակոծեց Ռչաֆ, Այթայթապայ, Հատտասա, Հարիս եւ Պէյթ Եահուն գիւղերու մերձակայքը, մինչ ուղղաթիռներ կեղծ յարձակումներ կը գործէին Հարաւի կարգ մը չրջաններուն վրայ:

Դիմադրութիւնը ակն մը պայթեցուց Թայրի - Պրնթրժպկյլ ճամբուն վրայ, իսրայէլեան ջոկատի մը անցած պահուն: Դիմադրութեան ուժերը նաեւ յարձակում մը գործեցին Հատտասայի իսրայէլեան դիրքին վրայ:

«Ապահովութեան գօտի»էն հպարտուած տեղեկութիւններուն համաձայն, իսրայէլեան ուժեր մէացած են Պրաաշիթի, Պէյթ Եահունի եւ Հատտասայի մերձակայ դիրքերուն մէջ գտնուող յահեան ջոկատներուն:

ԱՆԱՐԱԲԻԷԻ ՄԱՍԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Արրահամ Տէտէեան երէկ հեռագիրներ յղեց բանակի հրամանատարութեան եւ «Հրգպայ»ի ընդհանուր քարտուղարին՝ չնորհաւորելով Անսարիէի յաղթանակը:

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Մոհամմէտ Ապտէլ Համիտ Պայտուն նկատել տուաւ, որ Իսրայէլ կը փորձէ Լիբանանը մղել ապահովական բանակցութիւններու առանց քաղաքական լուծումի քննարկումին: «Մակայն դիմադրութիւնը առիթը պիտի չտրծայէ թշնամիին՝ նման պայմաններ պարտադրելու»:

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Հիւսէյն Ալի Եահիմ Անսարիէի դէպքը նկատեց վերահաստատում այն ճշմարտութեան, թէ իրաւատէրին հաւատքը աւելի կօրաւոր է քան՝ գինուրական կերարդիական ուժերը:

•ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Նեսիպ Լահուտ ողջունեց բանակին, դիմադրութեան եւ ժողովուրդին միասնական կռիւը՝ ներթափանցող ուժերուն դէմ:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏ ՉԵՆ ԹԱՄՐԱՉԸ ՅԱՆՁՆԵԼՈՒ

Լիբանան վերջերս Միացեալ Նահանգներէն պահանջած էր իրեն յանձնել Ռուժէ Թամրագը, Էլի Աբիքին եւ Ղասսան Թուման:

Երէկ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ընդհանուր դատախազութեան փոխանցեց ամերիկեան իշխանութիւններէն ստացած իր նամակը՝ պատական հետապնդումի ենթակայ կարգ մը անձերու մասին:

Ուաշինկթըն կ'ըսէ, որ Ռուժէ Թամրագ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի է 15 տարիէ ի վեր: Քաղաքացիներ յանձնելու համաձայնագիր չէ ստորագրուած Միացեալ Նահանգներու եւ Լիբանանի միջեւ, հետեւաբար Ուաշինկթըն Թամրագը Լիբանանի պատական իշխանութիւններուն յանձնելու պարտաւոր կը դառնայ միայն, երբ ամրապատնեայր քրէական գործի համար պահանջուի, մինչ Թամրագ կը հետապնդուի դրամական հարցերու համար:

Իսկ ինչ կը վերաբերի Էլի Աբիքիի, ապա ամերիկեան իշխանութիւնները կ'ըսեն, որ անոր պարագան քննած է Միացեալ Նահանգներու ներգաղթի վարչութեան պատասխանատուն եւ հիմնաւորուած չէ նկատած Աբիքիի յանձնումի լիբանանեան պահանջը:

«Էլի Աբիքիի թղթածրարին մէջ չկան անոր դիմանրկարը կամ մատնահետքերուն պատճէնը, իսկ ենթակային նկարագրութիւնն ալ չի համապատասխաներ մեր ձերբակալած Ֆրանսական անցագիր կրող Էլի Աբիքիին» կ'ըսէ նամակը, միաժամանակ պատրաստակամութիւն յայտնելով գործակցելու լիբանանեան իշխանութիւններուն հետ, եթէ ամրողջացուի Աբիքիի թղթածրարը:

Ղասսան Թումայի հարցին առնչութեամբ, Ուաշինկթըն պահանջած է ամրողջական թղթածրար ներկայացնել իր ներգաղթողներու բաժանմունքի պատասխանին, որովհետեւ ան է միակ իրաւասուն՝ ենթական Լիբանան արտաքսելու:

Լիբանանեան պատական աղբիւրներ հաւաստեցին, որ ընդհանուր դատախազութիւնը պիտի պատրաստէ ամրողջական թղթածրարներ՝ հիմնաւորելու համար Էլի Աբիքիի եւ Ղասսան Թումայի յանձնումին իր պահանջը:

Միւս կողմէ, իրագեկ աղբիւրներ հաւաստեցին որ Էլի Աբիքի արդէն մեկնած է Միացեալ Նահանգներէն, եւ հաւանարար կը գտնուի Հոյանտայի մէջ:

ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ԴԱՍԵՐ ՈՒՆԻՆՔ ՔԱՂԵԼԻՔ

ԿԸՍԷ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպհի Պրրրի երէկ Պուքրէյի մէջ սկսաւ իր պաշտօնական հանդիպումներուն: Ան առաւօտուն ժողով մը գումարեց ռումանացի իր պաշտօնակից Իոն Տիակոնէսքոյի, խորհրդարանի փոխ նախագահներուն ու պլոքներ ներկայացնող երեսփոխաններուն հետ: Տիակոնէսքօ ողջունեց Պրրրիի այցելութիւնը «արեւելքի Ջուլիկերիայէն՝ Լիբանանէն, երկիր մը, որմէ չատ բան ուսինինք սորվելիք»: Տիակոնէսքօ յիշեցուց, որ Լիբանան - Ռումանիա յարաբերութիւնները սկսած են համայնավարական օրերուն, յատկապէս տնտեսական մարգէն ներս: «Այսօր անհրաժեշտ պարձած է գարգացնել այս յարաբերութիւնները եւ մեր դուռերը բաց են Ռումանիոյ մէջ աչխատիլ փափաքող լիբանանցիներուն առջեւ», ըսաւ ան:

Իր կարգին, Պրրրի նչեց Լիբանան - Ռումանիա մերձեցումին արդիւնքները, Ռումանիոյ համայսրանները չրջանաւարտ բազմահազար լիբանանցիները, Ռումանիոյ մէջ լիբանանեան մեծաթիւ գաղութը եւ թիւ 425 որոչումին նկատմամբ Ռումանիոյ դիրքորոչումը: Պրրրի նաեւ մատնանչեց երկու երկիրներուն միջեւ գործակցութեան հիմնական առանցքները՝ լիբանանեան ներդրումները Ռումանիոյ ապապետականացուող տնտեսութեան մէջ եւ Ռումանիոյ մասնակցութիւնը Լիբանանի վերաչինութեան աչխատանքներուն:

Պրրրի ներկայացուց պատմականը Լիբանանի դէմ իսրայէլեան ոտնձգութիւններուն եւ Պուքրէյէն նահանջին՝ Եւրոպական Համայնքէն ներս աչխատանք տանիլ այս ուղղութեամբ:

Լիբանանեան պատուիրակութիւնը ապա ուղղուեցաւ Ռումանիոյ վարչապետարանը, ուր հանդիպում մը ունեցաւ վարչապետ Վիքթոր Ջիորպիայի հետ: Հոս եւս Պրրրի հաստատեց անհրաժեշտութիւնը տնտեսական յարաբերութեանց բարելաւումին՝ մատնանչելով երկու երկիրներուն միջեւ կնքուած համաձայնագրերուն գործադրութեան կարգ մը դժուարութիւնները, որոնց պէտք է յաղթահարել:

Ռումանիոյ վարչապետը ներկայացուց Ռումանիոյ տնտեսական կառոյցներու ապապետականացման ընթացքը եւ ողջունեց լիբանանցի գործարարներու ներդրումները՝ յատկապէս դրամատնային մարգէն ներս:

Ապա Պրրրի Ռումանիոյ վարչապետին հետ ունեցաւ առանձին եւ դռնփակ հանդիպում մը, որուն աւարտին, ան ըսաւ, որ քննարկուած են լիբանանեան ներդրումներուն, գործակցութեան եւ թիւ 425 որոչումին Ռումանիոյ գործակցութեան առնչուող հարցեր:

Պրրրի երէկ նաեւ տեսակցեցաւ Ռումանիոյ արտաքին յարաբերութեանց պետական նախարարին եւ երեսփոխանական պլոքներու ղեկավարներուն հետ:

ՀԸՐԱՒԻՒԻ ՊՐԱՉԻԼԻԱ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Նախագահ Իլիաս Հրրաուի կիրակի գիչեր (Պէյրութի ժամով՝ Երկուչարթի առաւօտուն) ժամանեց Փորթօ Ալլկրէ, մայրաքաղաքը Ռիօ Կրանտէ Տօ Սօլ նահանգին: Օդակայանին մէջ նախագահական պատուիրակութիւնը արժանացաւ պաշտօնական եւ ժողովրդային ընդունելութեան:

Նչենք, որ այս նահանգին մէջ լիբանանեան ծագումով քաղաքացիներուն թիւը չուրջ կէս միլիոն է: Նախագահ Հրրաուի տեսակցութիւն մը ունեցաւ նահանգապետին հետ: Երեկոյեան Հրրաուի եղաւ պատուոյ հիւրը «լիբանանցիներու ակումբ»ին ընթրիքին:

ԱԻՍՏՐԱԼԻԱ - ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԱՊԵՐՈՒ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ

Աւստրալիոյ Նիւ Սաուս Ուէյլզ նահանգի վարչապետ Պոպ Քըր նախանցեալ գիչեր ժամանեց Պէյրութ նիւնգ օրուան պաշտօնական այցելութեան մը համար: Աւստրալիացի պաշտօնատարը տեսակցութիւններ պիտի ունենայ նախագահ Իլիաս Հրրաուիի, վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի, մարտնիներու Սֆեյր պատրիարքին եւ չինիներու գերագոյն խորհուրդի նախագահ շէյխ Մոհամէտ Մեհտի Շամսէտտինի հետ:

Վարչապետ Քըրի կ'ընկերակցին նախագահի խորհրդարանի լիբանանեան ծագումով անդամ Ֆուըրտ Սպէյտ, աւստրալիացի գործարարներ եւ տեղեկատուական բազմանդամ պատուիրակութիւն մը:

Նիւ Սաուս Ուէյլզի վարչապետը Պէյրութի օդակայանին մէջ յայտարարեց, որ իր այցելութեան նպատակն է զարկ տալ Լիբանանի եւ Աւստրալիոյ միջեւ առեւտրական փոխանակումներուն: Ան յայտնեց, որ Միջին Արեւելքի մէջ կը նախատեսի խաղաղութիւնը: Քըր գոհունակութիւն յայտնեց եւ նպարտութիւն՝ Լիբանանի իր այցելութեան համար:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Տարեդարձի մը ուրախ առիթով,
Ազգային մը 1000 ս. ո.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՈՒՐԷՆ ԽԱՆԱՄԻՐԵԱՆ ՔՈՒԼԷԳ Մ. ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

1997 - 98 տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին Երկուչաբթի 1 Սեպտեմբերեն մինչեւ Երկուչաբթի 22 Սեպտեմբեր, ամեն օր ժամը 9են 12, բացի Շաբաթ օրերէն:

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին զեղչի դիմումնագիր ներկայացնել, պարտին յիշեալ թուականին դիմել տնօրէնութեան: Տուեալ թուականէն ետք դիմումները կը մերժուին:

Թ. եւ ԺԲ. կարգեր

Պրըվէթի եւ Բ. պաքալորէայի դասարաններու դասաւանդութիւնները կը սկսին Երկուչաբթի, 8 Սեպտեմբերին:

Վերաքննութիւններ եւ մուտքի քննութիւններ

Վերաքննութիւններն ու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ թուականներուն, առաւօտեան ժամը 8.30ին:

Երեքչաբթի, 23 Սեպտեմբեր 1997՝ Լեզուներ:
Չորեքչաբթի, 24 Սեպտեմբեր 1997՝ Գիտական նիւթեր եւ ուսողութիւն:

Վերամուտ

1997 - 98 կրթական տարեշրջանի վերամուտը տեղի կ'ունենայ հետեւեալ թուականներուն.

Հինգչաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1997՝ միջնակարգ եւ երկրորդական:
Ուրբաթ, 3 Հոկտեմբեր 1997՝ նախակրթարան:
Երեքչաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1997՝ ծաղիկ եւ կոկոն:
Չորեքչաբթի, 8 Հոկտեմբեր 1997՝ ծիլ եւ վարդագոյն:

Վերամուտի առաջին օրերուն, աշակերտները պարտին դպրոց գալ սեփական միջոցներով:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԾԱԽՈՒ ՇՔԵՂ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ ՊԷՅԹ ՇԱԱՐԻ ԲԱՐՁՈՒՆՔԻՆ ՎՐԱՅ

ԳԵՂԱՏԵՍԻԼ ԵՒ ԾՈՎԱՀԱՅԵԱՑ ԴԻՐՔ
185 ԵՒ 215 ՔՎՌ. ՄԵԹՐ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՄԲ

Քարաշէն *տըլիւքս* շինարարութիւն եւ այլ առաւելութիւններ:

ՄԱՍՆԱՎՃԱՐԻ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մանրամասնութեանց համար դիմել ՄԻՍԱՔ ՊՈՅԱՃԵԱՆԻ,
Հեռ. 03-217999 եւ 03-212300 (Այցճար):

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ԱՆԵԼԻԱՌՋԵՒ

Արեւմտեան դիւանագիտական աղբիւր մը յայտնած է, որ իսրայէլեան վերջին ձախող գործողութիւնը չատ ժխտական անդրադարձ պիտի ունենայ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի վրայ, որ իր ընտրական արչաւին ընթացքին ապահովութեան կարգախօսը բարձրացուցած էր:

Աղբիւրը դիտել տուած է, որ Իսրայէլի վարչապետին վարկը սկսած է իյնալ, երբ Իսրայէլի հիւսիսային չրջաններուն վրայ քաթիւչաները արձակուելու սկսած են:

Աղբիւրը յայտնած է, որ միջագգային չրջանակները սկսած են հասկնալ, որ Իսրայէլի քաղաքականութիւնը կ'արգելակէ խաղաղութիւնը, իսկ Իսրայէլի ճնչումը՝ պաղեստինցիներու վրայ եւ ապահովական միջոցառումներու սաստկացումը վերջ պիտի չտան Իսրայէլի մէջ անձնասպանական գործողութիւններուն: Անոնք պիտի աւելնան, եթէ Նեթանիահու չփոխէ իր քաղաքականութիւնը:

Աղբիւրը յայտնած է, որ այս իրողութեան առջեւ, Նեթանիահուի դիմաց երկու ճակատ բաց պիտի մնայ. առջինը՝ ներքին, այսինքն անձնասպանական գործողութիւնները, իսկ երկրորդը՝ գինուորական, որ Հարաւի եւ Արեւմտեան Պեքաայի ճակատն է: Այս ճակատը արդէն Իսրայէլի կը հասցնէ մեծ վնասներ:

ՆՈՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՐԴԵԳՐՈՒՄ

Աղբիւրը դիտել կու տայ, որ վերջին գործողութիւնը Իսրայէլի վարչապետին սկսած է պարտադրել նոր քաղաքականութիւն մը, որուն որդեգրման գծով սակայն, Նեթանիահու չուարած է, որովհետեւ ան պիտի պտնուի բազմաթիւ լուծումներու առջեւ.-

1.- Դիմել ծրագրուած գինուորական այլ գործողութիւններու, որպէսզի կարելի րլլայ մեղմացնել ներքին գայրոյթը: Նեթանիահու այս ոճին կրնայ դիմել ամէնէն արագ միջոցին ընդդիմադիրներուն հակադարձութիւնը կանխելու համար: Սակայն անոր արդիւնքները կրնան կանխելու համար: Սակայն անոր արդիւնքները կրնան յաջող չրլլայ, Հարաւի եւ Պեքաայի ապահովական յարուած վիճակի լոյսին տակ:

2- Իսրայէլ կրնայ հարուածել կական հաստատութիւնները, որոնց արդէն նախապէս ակնարկուած էր բազմաթիւ յայտարարութիւններուն մէջ: Սակայն ասիկա անպայման պիտի չամրապնդէ Նեթանիահուի դիրքը ներքին եւ արտաքին ճակատներուն վրայ:

3- Իսրայէլի վարչապետին քաղաքական կեցուածքներուն մեղմացումը նոյնիսկ դիւրին պիտի չրլլայ վերջին դէպքերուն լոյսին տակ: Իսկ Նեթանիահու եթէ իր նախկին կեցուածքներէն ետ արձ կատարէ, անիկա իրեն եւ իր կուսակցութեան համար պարտութիւն պիտի համարուի:

4- Իր նախորդին փորձառութիւնը Լիբանանի Հարաւին մէջ յաջող չէ եղած եւ երբեք քաջալերական չէ Նեթանիահուի համար, որ ան գործածէ նոյն ոճը, որովհետեւ անիկա տագնապները պիտի չլուծէ:

Հոսկէ մեկնելով՝ աղբիւրը դիտել կու տայ, որ Նեթանիահու նեղ կացութեան պիտի մատնուի Օլպրայթի հետ հանդիպումի ընթացքին:

ՍԻՄՈՆ ԱՊՈՒ ՖԱՒՏԷԼ
(«ՏԻԱՐ»Էն)

Հ. Բ. Ը. Մ. ԿՐԹԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Հ. Բ. Ը. Մ.Ի ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ

Դարուճի Յակոբեան, Յովակիմեան-Մանուկեան, Պօղոս Գ. Կարմիրեան, Լեւոն Կ. Նագաքեան

1997-98 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ՎԵՐԱՒՈՒՏ

1.- Բ. Պաքալօրէա
Երկուչաբթի, 22 Սեպտեմբեր
2.- Միջնակարգ եւ Երկրորդական
Ուրբաթ, 3 Հոկտեմբեր
3.- Նախակրթարան
Երկուչաբթի, 6 Հոկտեմբեր
4.- Մանկապարտէզ
Երեքչաբթի, 7 Հոկտեմբեր

Հ. Բ. Ը. Միութեան մանկապարտէզները այս տարեշրջանին պիտի ընդունին 2 տարեկանը ամբողջացուցած փոքրիկներ, որոնց համար նկատի առնուած է յատուկ ծրագիր:

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1.- Լրացուցիչ արձանագրութիւնները կը կատարուին Սեպտեմբեր 15-26, բացի Շաբաթ օրերէն:
2.- Նոր թեկնածուներէն կը պահանջուի
ա. Վերջին վիճակացոյցը
բ. Ինքնութեան թուղթի լուսապատճէնը
գ. Երկու լուսանկար
դ. Նախկին վարժարանի պետական թիւը՝ վաւերացուած
3.- Արձանագրութեան ընթացքին կը գանձուին մուտքի տուրքն ու զանազանքի գումարը: (Որեւէ պատճառով վարժարանին ձգողներուն չի վերադարձուիր այս գումարը):

ՎԵՐԱՁՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄՈՒՏՔԻ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

22 Սեպտեմբեր՝ Լեզուներ, հայոց պատմութիւն, աշխարհագրութիւն, պատմութիւն (արաբերէն եւ անգլերէն)
23 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն, գիտական նիւթեր, առեւտրական նիւթեր

Քննութիւնները կը սկսին առաւօտեան ժամը 8ին: Աշակերտները պարտին ներկայ ըլլալ ժամը 7.45ին:

PHILO ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲԱՑՈՒՄ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Լիբանանի Կրթական յանձնախումբի որոշումով 1997-98 տարեշրջանէն սկսեալ Յովակիմեան-Մանուկեան վարժարանէն ներս կը բացուի PHILO (Պաքալօրէայի Իմաստասիրական-Գրական բաժին) դասարան:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Լեմի Կեդր. Վարչութեան Կաջմակերպութեամբ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒՄ՝ ՊՐԸՎԷԻ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՆԻՇԵՐ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒ

Որքան կարեւոր են աշխատանքն ու յաւարդիւնքը, նոյնքան կարեւոր են քաջալերանքն ու դրական գնահատանքը:

Մրցանակաւոր աշակերտները

Այս սկզբունքով, Հ. Յ. Դ. ԼԵՄի կեդրոնական վարչութիւնը մամուլով յայտարարած էր, որ 1997 կրթական տարեշրջանին պետական պրըվէյի քննութեան հայ վարժարաններու աշակերտներէն բարձրագոյն նիշ ապահովողներուն ԼԵՄը պիտի տրամադրէ կրթաթոշակներ, պայմանով որ անոնք իրենց ուսումը չարունակեն հայկական վարժարանի մը մէջ:

Պրն. Ժիրայր Դանիէլեան

Յորեքշաբթի, 4 Սեպտեմբերին, ԼԵՄի կեդրոնի «Վոկէն Չաթարեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ մրցանակաբաշխութիւնը:

«Բոլորս պէտք է գիտակցինք դպրոցին հանդէպ մեր ունեցած պարտաւորութիւններուն եւ մանաւանդ դերակատարելիք հայ դպրոցի բարգաւաճման ապագային պարտականութեան մէջ: Այս ուղղութեամբ Հ. Յ. Դ. ԼԵՄի կեդրոնական վարչութիւնը կը փորձէ իր համեստ մասնակցութիւնը բերել», խօսքով ձեռնարկին բացումը կատարեց պրն. Յովսէփ Տէր Գէորգեան եւ հրաւիրեց Յովակիմեան - Մանուկեան եւ Դարուհի Յակոբեան վարժարաններու տնօրէնն ու ուսուցչական կազմը եւ աւելցուց. «Այս համեստ ձեռնարկին նպատակն է համեստ պատգամ փոխանցել մեր կրթական պատասխանատուներուն, թէ հայ աշակերտը պէտք չէ հայ դպրոցէն հեռանայ նիւթականին համար»:

Ջեւնարկը աւարտեցաւ հիւրասիրութեամբ:

Նշենք, որ 15 աշակերտներ մրցանակաւոր էին: Պրըվէյ պետական քննութեան մասնակցած հայկական վարժարաններու աշակերտներէն բարձրագոյն նիշը ապահոված էր Միրէյ Պողարեանը (Դարուհի Յակոբեան վրժ.), որուն յառաջիկայ տարուան կրթաթոշակը պիտի ապահովուի ԼԵՄի կ. վարչութեան կողմէ:

Լաւ յիշատակութեան արժանացած 14 աշակերտները ստացան «Հայկական Ճարտապետական Յուշարձաններ» գիրքը: Մարալ Թիլպեան, Ռոգան Ակեհեան եւ Համլեակ Փարթամեան (կարմիրեան վրժ.), Սարօ Տէր Գէորգեան, Միլվա Եղիա եւ Էլի Ժառէհարժի (Մեսրոպեան վրժ.), Հրակ Շիմշիրեան եւ Հրակ Տէր Թորոսեան (Համ. Մ. եւ Հ. Արսլանեան ձեմարան), Հեղնար Հերկելեան եւ Լիզա Սգայեան (Յառաջ երկր. վրժ.), Աստղիկ Տէր Պողոսեան եւ Լուսին Թիլպեան (Շամլեան-Թաթիկեան վրժ.), Մարալ Թէքէեան (Հռիփսիմեանց վրժ.) եւ Սիւզան Մուրատեան (Ե. Մանուկեան վրժ.):

ՏԱՐԲԵՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԾԻՔԸ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՄՈՍԿՈՒԱ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի Ռուսիա պաշտօնական այցելութեան ընթացքին ստորագրուած հայ-ռուսական համաձայնագիրներուն վերաբերեալ Հայաստանի քաղաքական ուժերու ներկայացուցիչները իրենց տեսակէտները ներկայացուցին:

Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմինի քաղաքական ներկայացուցիչ ընկեր Ռուբէն Յակոբեան ըսաւ, որ համաձայնագիրը, ըստ էութեան, երկու ռազմավարական դաշնակից պետութիւններու համաձայնագիր է: Դաշնակցութիւնը միշտ ըսած է ու կ՚ըսէ, որ Ռուսիա մեր ժողովուրդին եւ մեր պետութեան համար ռազմավարական դաշնակից է եւ կ՚ողջունէ, նոյնիսկ ուշացած նկատելով համաձայնագիրի ստորագրումը, ըսաւ ընկ. Յակոբեան:

Համաձայնավար կուսակցութեան ներկայացուցիչները յայտարարեցին, որ ստորագրուած համաձայնագիրը կարեւոր քայլ կը նկատեն, որուն յաջորդը պէտք է ըլլայ Հայաստանի միացումը Ռուսիա - Պիելոռուսիա միութեան:

Գի Ար Քմի ներկայացուցիչ Ալեքսանտր Ադամալեան ըսաւ, որ Հայաստանի իշխանութիւններուն ստորագրած որեւէ համաձայնագիր օրինական չէ, եւ Գի Ար Քմ լուրջ կարծիք չուզեր յայտնել, որովհետեւ ծանօթ չէ համաձայնագիրի մանրամասնութիւններուն:

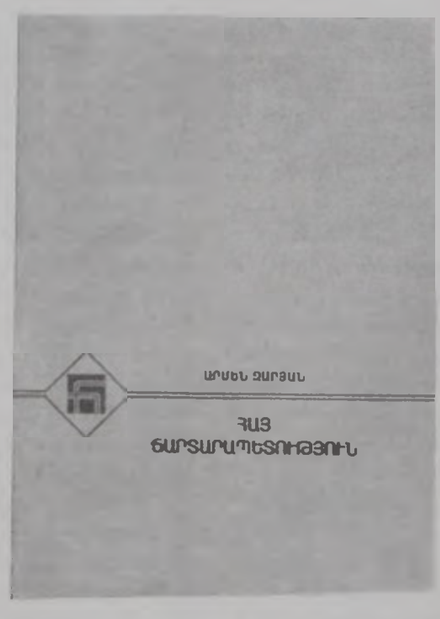
Հանրապետական կուսակցութեան ղեկավար Աշոտ Նաւասարդեան ըսաւ, որ Հանրապետական կուսակցութիւնը կողմնակից է համագործակցութեան ամէն մարզերու մէջ, եթէ ատիկա կը նպաստէ Հայաստանի զարգացման եւ դոյզն իսկ չի վտանգեր Հայաստանի ինքնիշխանութիւնը:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՀԱՅ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ. ՔՆՆԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ»,

(ԱՐՄԷՆ ՋԱՐԵԱՆ, ՀԱՄԱՋԳԱՅԻՆ, ՎԱՆ ԱՐԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ, ԵՐԵՒԱՆ, 1996 Թ., 233 ԷՋ)

Անցեալ տարուայ վերջում լոյս տեսաւ ճարտարապետ, արուեստաբան Արմէն Զարեանի «*Հայ ճարտարապետութիւն*» գրքոյկը, որը հրատարակութեան է պատրաստել Համազգայինի *Հայրենի մտաւորականութեան ֆոնտը*: Գրքոյկում տեղ են գտել հեղինակի կողմից վերջին երեք տասնամեակների ընթացքում հայ արուեստագիտութեանը եւ մասնաւորապէս հայ ճարտարապետութեանը նուիրուած աշխատասիրութիւնների, վերլուծական, քննադատական ուսումնասիրութիւնների վերաբերեալ ամփոփագիր հետազօտութիւնները, ինչպէս նաեւ՝ օտար գիտնականների կողմից հայ ճարտարապետութեանը նուիրուած նշանակալից ուսումնասիրութիւնների վերաբերեալ համակարգուած նիւթերի վերլուծական ուսումնասիրութիւնը: Յատուկ գլուխ է յատկացուած հայ-իտալական համագործակցութեան սկզբնաւորման եւ համատեղ ուսումնասիրութիւնների ծաւալման գործընթացին, որի արդիւնքում Եւրոպայում եւ մասնաւորապէս Իտալիայում, բարձրորակ հրատարակութիւնների, ցուցահանդէսների, գիտաժողովների միջոցով ներարաւոր դարձաւ նորովի եւ ամբողջական ձեւով ներկայացնել բազմադարեան հայ ճարտարապետութեան նուիրուած նիւթերի, խիզախ գաղափարների, նոր մեկնաբանութիւնների, պրպտումների եւ ուսումնասիրութեան միօրինակ մեկնաբանութիւններից դէպի մտաբմբռնման լայնատարած աշխարհահայեցքներ ընդգրկող արժէքաւոր նիւթերի հաւաքածոյ է:

Գրքում զետեղուած նիւթը բաժանուած է երկու հիմնական մասերի: Առաջինում տեղ են գտել հետեւեալ թեմաները. «*Հայ ճարտարապետութեան յուսաւոր պատգամը, հայ ճարտարապետութիւնը իտալացի գիտնականների գնահատութեամբ*» եւ «*Հայ ճարտարապետութեան վաւերագրեր*»: Երկրորդ մասը ամբողջութեամբ յատկացուած է հեղինակի կողմից վերջին տասնամեակներում հայ ճարտարապետութեանը նուիրուած կարեւոր ուսումնասիրութիւններին: Այս բաժնում տեղ են գտել հետեւեալ թեմաները. «*Ջեւի պահանջը, ճարտարապետական ժեւիկայան-տիւնամիք ներգործութիւնը, երկրաչափականացուած տարածութիւնը, բնական լոյսը, տաճարը, ներքնարուխ լոյսը*»:

Հայ-իտալական համատեղ ուսումնասիրութիւնների սկզբնաւորման իմաստով, թերեւս առաջին անգամ ամբողջական կերպով ներկայացուած են այն գիտական, համալսարանական հաստատութիւնների փրոֆեսէօրներն ու դասախօսները, որոնց հետեւողական ուսումնասիրութիւնների շնորհիւ, ներարաւոր դարձաւ կազմակերպել գիտական համբարդութիւններ, ինչպէս Խորհրդային, այնպէս էլ պատմական Հայաստանի այն տարածքները, որտեղ պահպանուել էին ուսումնասիրութեան համար մատչելի պատմաճարտարապետական յուշարձաններ: Իտալացի գիտնականների հայ ճարտարապետութեան գնահատականը վերլուծելու նպատակով հեղինակը քննարկել է 19րդ դարում արեւմտեան բնագաւառում առաջացած այն հիմնական ուղղութիւնները (գաղափարապաշտութիւն, մարդկայնութիւն, տպաւորապաշտութիւն, ընտրականութիւն, համաձուլութիւն, վերացապաշտութիւն), որոնք արուեստագէտներին մղեցին անցեալի ճարտարապետական կոթողները մեկնաբանել տարբեր ուղղութիւնների փիլիսոփայական ըմբռնումների համաձայն: Հայկական ճարտարապետութեան պատմական, ոճական եւ Արեւելեան - Արեւմտեան մշակոյթներից սերուած կամ ազդուած լինելու նախնական, ոչ հիմնաւորուած կարծիքների ստեղծման առիթ հանդիսացան 19րդ դարի կէսերին Եւրոպայում Շ. Թեքսէի կողմից Անիի որոշ կառոյցների յատակագծերի չափագրութիւնները, որոնք անմիջապէս մեծ հետաքրքրութիւն առաջ բերեցին արուեստագէտների շրջանակներում: Հետագայում Ակիլիը, Սթրժիկովսքին, Թորամանեանը, Պալթրուշայթիսը, Թոքարսքին, Եաքոպսոնը, Սիրարփի Տէր Ներսէսեանը, Արմէն Թաչատրեանը իրենց շահեկան ուսումնասիրութիւնների շնորհիւ կարողացան գիտական աշխարհին ներկայացնել այն կարեւոր փաստը, համաձայն որի, ինչպէս նշում է Արմէն Զարեանը, «*հայ ազգը ձեռնհաս եղաւ ընդդիմանալու երկու աշխարհակալական պետութիւնների միջեւ տեղի ունեցած քաղաքական պայքարների եւ արուեստին բնագաւառում սասանեան ու բիւգանդական կրօնական ճնշումների*»: Սա թերեւս գրքի առաջին բաժնի վերլուծական այն ընդհանուր գիծն է, որը հեղինակը բազմաթիւ փաստերի, արուեստագիտական մեկնաբանութիւնների, պատմա-քաղաքական տեսութիւնների մանրակրկիտ վերլուծումների շնորհիւ, ընթերցողին է ներկայացնում որպէս հայ ճարտարապետութեան արդի շրջանի գիտական հետազօտութիւնների առարկայ դարձած անժխտելի իրողութիւն:

Մեր դարի 60ական թուականների վերջերում հայ ճարտարապետութեան հանդէպ ի յայտ եկած նոր հետաքրքրութիւնների ալիքը հիմնականում վերագրւում է հայ-իտալական համատեղ ուսումնասիրութիւնների ծրագրաւորմանը: Այս իմաստով հեղինակը յիշատակում է գիտնականներից ու ճարտարապետներից կազմուած երկու կարեւոր խմբերի ստեղծումը Հռոմ եւ Միլան քաղաքներում: Արմէն Զարեանի նախաձեռնութեամբ եւ անմիջական մասնակցութեամբ, իրեն հռոմէացի բարեկամ ճարտարապետների Թոմմազօ Պրեչչիա Ֆրաթատոկիի եւ Փաուլօ Կուրեոյի համագործակցութեամբ, 1965 թուականից սկսած, Հռոմի պետական համալսարանի միջնադարեան եւ արդի արուեստների պատմութեան հիմնարկի տնօրէն Իրանագէտ, ուրարտագէտ Ճեզա Տէ Ֆրանքուիչը նոյն համալսարանի արուեստաբան Ֆեոնանտա Տէ Մաֆֆէի հետ հիմք դրեցին հայ ճարտարապետութեան կանոնաւոր ուսումնասիրութիւններին: Խորհրդային Հայաստանի Գիտութիւնների Ակադեմիայի Արուեստի հիմնարկի համագործակցութեամբ եւ մասնաւորապէս գիտնականներ՝ Ա. Սահինեանի, Ս. Մնացականեանի. Մ. Հասրաթեանի, Կ. Ղաֆադարեանի եւ Արմէն Զարեանի մասնակցութեամբ, գիտական արշաւներ կազմակերպուեցին Հայաստանի ողջ տարածքում, որի արդիւնքում, մէկը միւսի յետեւից, Հռոմի համալսարանի միջոցներով հրատարակուեցին փրոֆեսէօրներ Փ. Կուրեոյի, Է. Քոսթայի, Ֆ. Տէ Մաֆֆէի, Թ. Պրեչչիա Ֆրաթատոկիի, Մ. Տ. Սնոֆրիոյի, Մ. Կուիտիի, Ճ. Նիկրոյի, Ու. Արնիաձիի չափագրաց կարեւոր եւ յեղաշրջումային գիտական նորութիւն պարունակող ուսումնասիրութիւնները: Երեք տարի անց, 1968 թուականին, հայագէտ բարեբար Օննիկ Մանուկեանի զաւակներ՝ Արմէն եւ Յակոբիկ եղբայրների նախաձեռնութեամբ Միլանի բազմարուեստից հիմնարկի ճարտարապետական բաժանմունքին կից, իտալացի ճարտարապետ, փրոֆեսէօր Ատրիանօ Ալփակօ Նովելլոյի ղեկավարութեամբ, հիմնուում է հայ ճարտարապետութեան ուսումնասիրման բաժին, որը հետագայում, Մանուկեան ընտանիքի հովանաւորութեան շնորհիւ առանձնացաւ կազմելով Հայ մշակոյթի ուսումնասիրման եւ վաւերագրումի կենտրոնը: Միլանի իմբին իրենց անգնահատելի մասնակցութիւնն են բերել Մանուկեան եղբայրները, Հ. Ղազարեանը, Հ. Վահրամեանը, Ա. Ալփակօ Նովելլոն, Փամբակեան ընտանիքը եւ ուրիշներ: Հայ-իտալական համատեղ ուսումնասիրութիւնների ծիրի ներքոյ, հեղինակը յիշատակում է այս երկու կենտրոնների ջանքերով տարիների ընթացքում հրատարակուած բազմաթիւ գրքերը, կազմակերպուած գիտաժողովները, ցուցահանդէսները, գիտարշաւների ընթացքում կատարուած չափագրական, լուսանկարչական աշխատանքները:

Գիտական արշաւների, ուսումնասիրութիւնների, գիտաժողովների հրատարակութիւնների արդիւնքում, հայկական մշակոյթը եւ մասնաւորապէս ճարտարապետութիւնը, իրեն ճիշդ գնահատականը գտաւ համաշխարհային արուեստի պատմութեան բաց մնացած տարածքում: Այս իրողութեան վկայականն է, Արմէն Զարեանի գրքում, Ճ. Տէ Ֆրանքուիչի 1970 թուականին Հայաստան այցելութեան առիթով մէջբերուած հետեւեալ գնահատականը. «*Հայաստանը համաշխարհային մշակոյթի կարեւոր կենտրոններից է, մինչեւ Վանայ լճի ափերը ձգուող լեռնաշխարհի ամենանշանակալից երկրամասը: Միաժամանակ պէտք է իմանալ, որ հայ ժողովուրդը ասել է իր խօսքը մարդկութեանը՝ ուրարտական ժամանակաշրջանից մինչեւ Կիլիկիայի թագաւորութեան անկումը, ապա մի որոշ ժամանակաշրջանի դադարից յետոյ, ինչպէս կարողացաւ համոգուել իմ այս այցելութեան ընթացքում, այսօր եւս կարողանում է կերտել իր նորացած երկիրը: Եւ քննելով, մեկնաբանելով հայ ճարտարապետութիւնը՝ օտարերկրացի ճարտարապետ-պատմաբանները պահանջ են զգում արժէքաւորելու նրա մէջ ներփակուած ձեւերի համաշխարհային յատկանիշների առանձնայատկութիւնները*»:

Հայկական արուեստի ուսումնասիրութեան գործունէութիւնը ցուցահանդէսների գիտաժողովների շնորհիւ տարածուեց նաեւ արտասահմանեան այլ երկիրներ: Հեղինակը մասնաւորապէս նշում է հետեւեալ գիտնականների կարեւոր ներդրումները. Է. Պաուէր Վիեննա, Հ. Թիրշ Միւնիխ, Հ. Հոֆրիխթեր եւ Ա. Հախնազարեան Աախէն, Ս. Ճերոն Վ. Է. Քլայնպաուէր, Զ. Մանկոն, Ճ. Մայեսքա, Թ. Ֆ. Մեթիուս, Ի. Սեվչենկօ, Ռ. Թոմսոն, Օ. Գրաբար, Լ. Տէր Մանուէլեան Միացեալ Նահանգներ, Ճ. Տիմիթրոկալլիս Աթենք, Թիերրի ամուսիններ Ֆրանսա, Կ. Եոնեսկու Պուքրէշ, Պ. Միյովիչ Պելկրատ, Զանեւա-Ռեչեւսկա Սոֆիա եւ ուրիշներ:

Գրքի առաջին մասը աւարտւում է «Հայ ճարտարապետութեան վաւերագրեր» մատենաշարի առանձին հրատարակութիւններին նուիրուած վերլուծականով, որոնց վերաբերեալ հեղինակը տարիների ընթացքում, հայկական եւ սփիւռքահայ մամուլում հանդէս է եկել գրախօսական լուսաբանիչ յօդուածներով:

Հեղինակի կողմից ներկայացուած են մատենաշարի հետեւեալ հատորները. 1) *Հաղրատ*, 2) *Խաչքար*, 3) *Սանահին*, 4) *Ս. Տաթեւի վանք*, 5) *Ամբերդ*, 6) *Գեղարդ*, 7) *Գոշավանք*, 8) *Աղթամար*, 9) *Երերույք*, 10) *Ս. Ստեփանոս*, 11) *Կեչառիս*, 12) *Անի*, 13) *Հաղարծին*, 14) *Ամաղու Նորավանք*, 15) *Քասախի վանքեր*, 16) *Պտղնի - Առուճ*, 17) *Գանձասար*, 18) *Մեւան*, 19) *Ղարաքաղ* եւ 20) *Սորհուլ*:

ԴԻԻԱՆ
ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ ԵՒ ՎԱՒԵՐԱԳՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

Վենետիկ, Մայիս 1997 թ.
(Յապաւուած)

(Շար. 1)

ԳՐԵՑԷ՞Ք

Գէորգ Մարաշլեանին, Յովհ. Նուպարեանին
եւ Քաֆֆի Թիլիկեանին
Հասցէ c/o Etablissement Archambult
242 Montee Gagnon
St. Anne Des Plaines
QUEBEC, JON 1HO – CANADA

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՀՐՃՈՒԱՆՔՆ ՈՒ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

50 տարի առաջ եղաւ մի իրադարձութիւն, որ իւր իմաստ ունի ցանկացած ժողովրդի եւ մանաւանդ հայերի համար: Առաջին դէպքն էր դա եւ հազիւ թէ կրկնուի այս հազարամեակում: Եւ հազիւ թէ կարելի լինի յիշել մի այլ իրողութիւն, ուր այնպէս միաձոյլ լինէին երջանկութիւնն ու ողբերգութիւնը, իսկ ուրախութեան այնպէս արագօրէն յաջորդեր իրը ճիւսթափութիւնն ու անվերջանալի մղձաւանջը: Ճակատագիրն այնքան անողոք գտնուեց հայերի նկատմամբ, որ դարասկզբին ցեղասպանութեան դատապարտելով ու հարկադրելով սփռուել աշխարհով մէկ, այդպէս էլ մինչեւ օրս չպարգեւեց վերստին հայրենիքը գտնելու հրճուանքը: Քանզի այն, ինչ սպասում էր հայրենադարձներին Խորհրդային Հայաստանում 1946 թուականին, իրօք որ սարսափելի էր...

Դուք ապրում էք հայրենիքում, եւ մենք էլ ենք կամենում ապրել մեր հայրենիքում...

Մարիամ Աբգարեանը 10 տարեկան էր, երբ ընտանիքը վճռեց հայրենադարձուել: Ապրում էին Դամասկոսում, ծնողները բնիկ կիլիկեցի էին: Լաւ էին ապրում, հայրը կօշկակար էր, բաւական յարգուած անձնաւորութիւն:

«Երբ մենք վերջապէս որոշեցինք մեկնել հայրենիք, մեզ սկսեցին ետ համոզել: Նախազգուշացնում էին, որ իբր ի զուր ենք մեկնում, դա սոսկալի երկիր է, մեզ կարող են աքսորել: Մարդիկ պարզապէս սիրում էին մեզ եւ մեր բարին էին ուզում: Այդպէս էլ ասում էին, թէ մենք դեռ կը յիշենք իրենց երկիրը: Իսկ մայրս պատասխանում էր.«Դուք ձեր հայրենիքում էք ապրում, եւ մենք էլ ենք կամենում մեր հայրենիքում ապրել»:

Մենք գալիս էինք բնաւ էլ ոչ բարեկեցութիւն ակընկալելով, մենք Սուրիայում վատ չէինք ապրում: Ո՛չ մենք գալիս էինք իբրեւ մեր երկրի հայրենասէրներ: Ճաշառեցինք տները, ունեցուածքը, այն ամէնը, ինչ ճնարաւոր չէր հետներս վերցնել: Ժամանեցինք ամենաառաջին նաւով: Լաւ է խորտակուէր այն, որպէսզի մնացածներն էլ չվերադառնայինք...»

Սթափութիւնը արագ վրայ հասաւ: Պաթումիից մօտենալիս նրանցից հաւաքեցին բարձրորակ հացի պաշարները, թիուածքները, քաղցրաւենիքը, մրգերը եւ նետեցին ծով: «Դուք մեկնում եք հարուստ երկիր, ձեզ այս ամէնը հարկաւոր չէ»: Իսկ ափին նրանք սեւ բառակուսիներից բուրգեր տեսան, որոնք սկզբում այլասեռ թուացին: Պարզուեց, որ դա նաց էր, որով դիմաւորում էր Խորհրդային Միութիւնը հայրենադարձներին: Ցամաքում մարդիկ բոլորովին այլ բան էին ասում.«Դուք սոված երկիր էք եկել եւ կարող էք մեռնել քաղցից»:

«Մենք ետ նայեցինք դէպի ծովը եւ ամէն ինչ հասկացանք, բայց արդեն ուշ էր...»: Պաթումում նրանցից վերցրեցին անձնագրերը եւ այլեւս չվերադարձրին: Գիշերը տեղաւորեցին ինչ-որ ակումբում: Կանայք հանեցին զարդերը եւ դրեցին իրենց կողքին: Առաւօտեան զարթեցին անհետացել էր: Այսպիսին էր Խորհրդային Իշխանութեան տուած երկրորդ դասը հայ հայրենադարձներին:

«Հաւաքուէք,մենք ձեզ ուրիշ, աւելի լաւ տեղ ենք տանում»:

Պաթումից նրանց բերեցին Լենինական: Ամէն ընտանիքին մի սենեակ տուեցին: 6 անձից բաղկացած Աբգարեանների ընտանիքում աշխատում էր միայն հայրը: Շատ վատ էին ապրում, այդպէս էլ չընտելացան «աղիւս-հացերին», բայց դա էլ չէր բաւականացընում: Ստիպուած էին վաճառել իրենց հետ բերած ամբողջ ունեցուածքը, այն ամէնը, ինչ չէին իլել: Հօր վաճառուած շապիկի փողով յաջողուեց 3 «բուխանկա» գնել: «Կրտսեր եղբայրս շարունակ լալիս էր, նարինջ ու պանան ինդրում: Մայրս ասում էր, որ այստեղ դրանից չկայ: Իսկ նա չէր հասկանում, թէ ինչու «այնտեղ» կար, իսկ «այստեղ»՝ ոչ...»:

Մի կերպ, աղքատութեան մէջ ապրեցին նրանք առաջին երեք տարիները հայրենիքում: Բայց ամենասարսափելին դեռ առջեւում էր:

Այդ օրը հայրը երկրորդ հերթ էր աշխատում: Նա տուն եկաւ մռայլ ու մտահոգուած: «Քաղաքում ինչ-որ բան է կատարուում, կարծես անվերջ հառաչանք է լսւում: Շուրջբոլորը մեքենաներ ու զինուորներ են»: Մի շաբաթ առաջ արդեն զինուորներ էին եկել տուն, վերցրել էին հօր գործիքները, ինչ-որ իրեր: Հայրն արդեն հասկացել էր, որ լաւ բան չի սպասւում: Գիշերը դուռը բախեցին: «Բացէք»,- ինչեց հրամայական ձայնը: Մարիամի 14ամեայ եղբայրը բացեց դուռը, եւ նրա երեսին իսկոյն զենք դէմ տրուեցին: Սկսուեց խուզարկութիւնը, զենք էին փնտռում: Ապա մի թուղթ տուեցին հօրը ստորագրելու, թէ իբր ոչինչ չեն գտել: «Հաւաքուէք»: Երեխաները սկսեցին լաց լինել, հայրն ու մայրը իրար անցան, չգիտէին՝ ինչ անեն:

«Նրանք չորսն էին, երկուսը զինուոր էին, երկուսը՝ քաղաքացիական հագուստով: Քաղաքացիականներից մէկը խղճաց, շոյեց ինձ ու ինքն էլ արտասուեց: Հայրս ասաց, որ մենք հայրենադարձ ենք, հայրենիք ենք վերադարձել: Իսկ զինուորը պատասխանեց, թէ իրենք մեզ ուրիշ, աւելի լաւ տեղ կը տանեն...:

Մեզ մեքենայ նստեցրին ու Ջաջուռ տարան: Այստեղ համատարած ողբ ու կական էր: Տեղաւորեցին վակոնում, ուր արդեն մարդիկ կային: Մի փոքրիկ պատուհան ունէր, դա էլ ճաղապատ: Այդպէս մենք առանց կանգառի 5 օր գնացինք: Հաց ու ջուր չէին տալիս: Բոլորի գլուխներին այտուցներ էին առաջացել շարունակ վակոնի պատերին խփտելուց: Կարո՞ղ էք պատկերացնել, թէ ինչ կը կատարուի վակոնում, երբ 5 օր շարունակ, առանց կանգառի ճանապարհին է մօտ 30 մարդ»:

Հինգերորդ օրը գնացքը վերջապէս կանգ առաւ եւ վակոնի դուռը մի քանի րոպեով բացեցին: Զինուորները՝ հրացաններով, շրջապատեցին թշուառ մարդկանց: Ուշաթափութիւններ, աղաղակներ, ողբ ու դարձեալ կեղտոտ, գարշահոտ վակոնը եւ ճանապարհ դէպի անյայտութիւն: Նրանց սկսեցին «կերակրել». 3 օրը մէկ տաք ապուր էին տալիս: Նրանք արդէն կորցրել էին ժամանակի հաշիւը, երբ իջեցրին անտառում:

Մի շաբաթ նրանք ուղղակի գետնին ապրեցին, բաց երկնքի տակ: Անձրեւից պատսպարուում էին վերմակներով, ուտելու գրեթէ ոչինչ չկար: Յետոյ նստեցրին բեռնատար մեքենաները եւ հասցրին «ճանապարհորդութեան» վերջին կէտին՝ Ալթայի երկրամասի Ուստ-Կալմանսկի շրջան, Զարիշինսկի սովխոզ: Այստեղ պիտի 10 երկար ու ձիգ տարիներ անցկացնէին:

«Ո՞րն է մեր մեղքը». «Դուք դաւաճան էք՝ Դաշնակ էք»:

7 ընտանիքների տեղաւորեցին տեղի փոքրիկ ակումբում: Քնում էին իրերի վրայ կամ ուղղակի յատակին: Տեղացի բնակիչներին ներշնչել էին, թէ մենք՝ հայեր, մարդասպան ենք: Իսկ երբ հարցնում էինք՝ ո՞րն է մեր մեղքը, ինչի՞ համար է այս պատիժը, մեզ պատասխանում էին. «Դուք դաւաճան էք, Դաշնակ»:

«Դա իսկական դժոխք էր: Սով, հիւանդութիւններ՝ առանց բժշկի, առանց դեղորայքի: 1 քկ. գողացուած ցորենի համար 1 տարի բանտ էին նստեցնում, 2 քկ.ի համար՝ 2 տարի եւ այդպէս համապատասխանաբար: Փախուստի համար դատապարտում էին ցկեանս աքսորի: Շաբաթը մեկ մեզ հաշւում էին: Բայց ո՞ւր կարող էինք փախչել: Շուրջբոլորը ձիւն, սառնամանիք, մշուշ:

Ձմրանը ստիպուած էի բարակ կօշիկներով 8 քիլոմեթր քայլել իոտիետեւից, չէ՞ որ կարճահասակ էի եւ կարող էի թաքնուել: Մի անգամ ես եւ ընկերուհիս մի քանի օր մոլորուեցինք, մնացինք հանապարհին, ձիւնը տեղում էր անդադար. 40-50 աստիճան սառնամանիք: Մեզ գտան 3 օր անց՝ ձեան մէջ սառած: Ես 14 տարեկան էի, եւ այդ պատահարը ընդմիշտ զրկեց ինձ երեխաներ ունենալու հնարաւորութիւնից:

Շուրջը սովն ու մահն էր թագաւորում: Մարդիկ մեռնում էին փտախտից, պալարախտից, թերսնումից: Յիշում եմ. Գէորգի 8 հոգիանոց ընտանիքից մնացին 3ը: Հայրս գոմում պահակութիւն էր անում եւ հիւանդացաւ անասունների վարակիչ հիւանդութեամբ: Եղբայրս մի պատահարից յետոյ հաշմանդամ դարձաւ: Մայրս արտասուելուց գրեթէ կուրացաւ: Ես աւագի տեղը բռնեցի ընտանիքում, ես էի կերակրողը: Եւ որոշեցի մի քիչ ցորեն գողանալ, քանի որ այլ ելք չկար...

Բռնեցին: Լքկ. 100կ. ցորենի համար ինձ տպառնում էր 1 տարի ժկ ամսուայ ազատազրկում: Եղբայրներս ասացին, որ կը նստեն իմ փոխարէն: Բայց մեր բախտը բանեց: Երեխաները պատահաբար գտան իմ «գողութեան» մասին փաստաթուղթը եւ պատռեցին այն: Վկային վախեցրինք. «Մենք հայ ենք չէ՞, կը սպանենք, եթէ այն չասես»: Այնպէս որ բանտ չնստեցի, բայց այդ օրերի մղձաւանջը մինչեւ օրս էլ ապրում եմ: Քիչ էր մեզ համար այս ամէնը, դեռ մէջներս էլ լրտես կար, եւ որ ամենասարսափելին է, մեզանից էր՝ աքսորականներից: Յիշում եմ, Վարդուշ մօրաքոյրը մի անգամ չզսպեց իրեն եւ հայհոյեց Ստալինի նկարին, անա այդ Սագոն նրան մատնեց: Կնոջը դաժանօրէն ծեծեցին, մի շաբաթ բանտում պահեցին:

Ստալինի մահուանից յետոյ առանձնապէս փոփոխութիւններ չզգացինք: Մեզ ասում էին.«Մոսկուա գրէք, որպէսզի ձեզ ազատեն»: Բայց եթէ անգամ թողնէին էլ, մենք պարզապէս հանապարհի փող չունէինք: Վիճակը քիչ աւելի թեթեւացաւ, երբ մեզ նող տուին: Եւ միայն 56 թուին մենք կարողացանք Հայաստան վերադառնալ: Հայրենիք վերադառնալ...»

ՄԱՐԻՆԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

(Շար. 1)

7

ՀԱՅԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՋԵՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐ ԵՐԿՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ ԳՏՆՈՒՈՂ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻՆ

ԿՆՔԱՌ ԳԵՍՊԱՆ Գ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«Արմէնփրէս»ի թղթակիցին հարցումներուն կը պատասխանէ Սուրիոյ մէջ Հայաստանի դեսպան Գառնիկ Յովհաննիսեան

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Անկախութեան վեց տարիների ընթացքում ի՞նչպէս եք զարգացել հայ-սուրիական յարաբերութիւնները:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - *Հայ-սուրիական յարաբերութիւնները իրօք բարձր մակարդակի վրայ են: Այս տարիների ընթացքում ստորագրուել է մօտ 100 պայմանագիր, որոնցից 30ը կառավարական փաստաթղթեր են: Կարծում եմ, որ երկու երկրների համագործակցութեան իրաւապայմանագրային հիմքը ստեղծուած է: Ունենք արդէն իրականացուող մի շարք գործնական ծրագրեր, որոնցում մանրամասն նշուած են առաջիկայ երեք տարուայ համատեղ անելիքները:*

Բացի այդ, մենք սկսել ենք ստեղծել այն ենթակառոյցները, որոնք անհրաժեշտ են երկու պետութիւնների համագործակցութեան համար: Ստորագրուել է չափազանց կարեւոր պայմանագիր փոխադրութեան եւ տարանցման, օդային փոխադրական կապի վերաբերեալ: Միայն ուղիղ կապերի առկայութեան դէպքում է հնարաւոր իրականում կարգացնել համագործակցութիւնը, որը հիմնական դաշտային յարաբերութիւններից: Սա այն աշխատանքն է, որին հիմնականում ուղղուած են մեր դեսպանատան ջանքերը: Քաղաքականութիւնը պէտք է իրականացնել այլ միջոցներով, տնտեսական եւ առեւտրական յարաբերութիւնների զարգացման, մշակութային կապերի, համատեղ ծրագրերի իրականացման միջոցով: Այսպէս, օրինակ, միջկառավարական պայմանագրի համաձայն սուրիացի ուսանողները գալիս են Հայաստան սովորելու եւ երբ վերադառնում են տուն, դառնում են մեր ամենալաւ քարոզիչները:

Շրջափակման հետեւանքով Հայաստանը կորցրեց իր չուկաների գլխաւոր մասը, այդ թւում նաեւ՝ Սուրիայում: Վերջինս էլ ինչ-որ չափով կորցրեց իր չուկան Հայաստանում: Սակայն պէտք է ասեմ, որ երկու երկրների արդիւնաբերութիւնները լրացնում են միմեանց: Հայաստանում գարգացած է ծանր արդիւնաբերութիւնը, Սուրիայում՝ թեթեւը: Հոկտեմբերի վերջին Երեւանում նախատեսւում է անցկացնել սուրիական ապրանքների ցուցահանդէս-վաճառք, որը, յոյսով եմ, նոր լիցք կը հաղորդի հայ-սուրիական առեւտրական յարաբերութիւնների կարգավորման, քանի որ հայ գործարարները սուրիական բարձրորակ ապրանքների մասին պատկերացում կազմելու եւ տեղում պայմանաւորուածութիւններ ձեռք բերելու հնարաւորութիւն կ'ունենան:

Հ.- Ո՞րն է պատճառը, որ Սուրիայի գործարարները Հայաստանում ներդրումներ չեն անում:

Պ.- *Ամենադժուար տարիներին Սուրիան Հայաստանին օգնութիւն տրամադրեց, յատկացնելով վեց հազար թոն ցորեն եւ մէկ միլիոն տոլար արժողութեամբ վառելանիւթ: Բայց սա չի նշանակում, որ Սուրիան ներդրումներ անելու մեծ հնարաւորութիւններ ունի: Սուրիայի հետ յարաբերութիւնները պէտք է կրեն փոխշահաւէտ համագործակցութեան բնոյթ: Սուրիան այն հազուադէպ երկրներից է, որին Հայաստանը ոչ թէ հումք, այլ արդիւնաբերական ապրանքներ է վաճառում, եւ, ըստ անցած տարւայ տուեալների, դրանք բաւականին մեծ ծաւալներ են: Ցաւօք, մենք չենք կարողանում օգտագործել մեզ համար հետաքրքրութիւն ներկայացնող Սուրիայի պաշարները՝ վառելանիւթը, հացահատիկը, բամպակը, որովհետեւ Թուրքիայով անցնող ճանապարհը փակ է: Առայժմ երկու ճանապարհ ունենք: Առաջինը Լաթաքիայից Սեւ ծով եւ այնտեղից Հայաստան ճանապարհն է, որը շատ թանկ է: Այդ պատճառով չենք կարողանում նաեւ վաճառել մեր սիմենթը, որի պահանջարկը Սուրիայում մեծ է: Ամէն տարի փորձում ենք այն վաճառել գոնէ մէկ տոլար չափով, բայց ապարդիւն: Երկրորդը՝ օդային ճանապարհն է, որով ձեռնտու է միայն տեղափոխել փոքր ծաւալով եւ կշռով թանկարժէք ապրանք:*

Թուրքիայի դեսպանատան օգնութեամբ այս տարի եղան որոշ դրական տեղաշարժեր: Բացուեց Վրաստանի եւ Թուրքիայի տարածքով անցնող Երեւան-Հալէպ օթոպիւսի երթուղին: Ցաւօրդը կր լինի բեռնատար մեքենաների երթուղու բացումը:

Այս առաջընթացը խօսում է Թուրքիայի քաղաքականութեան մկրնոր միտումների մասին: Այսօր, երբ Հայաստանում այլեւս չկայ ուժանիւթի ճգնաժամ, Թուրքիայի կառավարութիւնը հասկանում է, որ շրջափակումը 90 տոկոսով անիմաստ է, մնացած 10 տոկոսը չնչին քաղաքական նշանակութիւն ունի: Միաժամանակ Թուրքիայի գործարարները էլ են հասկանում, որ ճանապարհները չլինելու պատճառով հսկայական կորուստներ են տալիս: Ժամանակին Հայաստանից Թուրքիա եւ Սուրիա երկաթգծով օրական տեղափոխում էր 6 հազար թոն ապրանք: Թուրքիան կարող էր լինել Անդրկովկասից ու Միջին Ասիայի հետ կապող կարեւորագոյն կամուրջ, բայց այսօր տարանցումի գծով անհետացել է մեծ մասը:

Հ.- Առաջիկայում կը կնքուե՞ն նոր պայմանագրեր Հայաստանի եւ Սուրիայի միջեւ:

Պ.- *Կը ստորագրուի կրթութեան եւ գիտութեան բնագաւառում համագործակցութեան մասին արդէն երկրորդ պայմանագիրը: Ցոյսով եմ, որ կը կնքուեն նաեւ գրօսաշրջութեան, առողջապահութեան եւ ներդրումների պաշտպանութեան ու խրախուսման մասին պայմանագրեր: Վերջին պայմանագիրը Սուրիան դեռ ոչ մի երկրի հետ չի կնքել, եւ մենք պայմանաւորուել ենք, որ առաջինը կր լինի Հայաստանի հետ: Դա, կարծում եմ, նոյնքան գգայացունց իրադարձութիւն կր լինի, որքան եղաւ մեր երկրների միջեւ կրկնակի հարկումից խուսափելու վերաբերեալ պայմանագրի ստորագրումը:*

Վերջին անգամ նման պայմանագիր Սուրիան կնքել էր Կիպրոսի հետ: Այդ պատճառով էլ Դամասկոսի դիւանագիտական կառոյցում այն ընկալուեց որպէս ուռմրի պայթիւն:

Հ.- Ի՞նչ թիւ է կազմում սուրիահայ համայնքը, ի՞նչ խնդիրներ ունի այն,

7

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը յանձնագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահուպդ կ'ընդունուի միայն ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ վայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՔԻ ՔՐՏԱԿԱՆ ՑԵՂԱԽՈՒՄԲԵՐ

ՏԱՈՒՏԱՆԵՐԸ՝ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՔԻՒՐՏԻՍՏԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀ ՈՒԺԸ

Իրաքեան Քիւրտիստանի հարաւ եւ հարաւ-արեւմուտք, Իֆթիրինի Թուրք խուրմաթու եւ Թաուկ տարածուող գօտին Իրաքի ամենէն ծայրամասային շրջանն է, որմէ համարաբար եւ բուրմէնի ցեղախումբեր են:

Այս շրջանին մէջ, ինչպէս նաեւ արաբական եւ բուրմէնի ցեղախումբերուն հետ խառն շրջաններուն մէջ կարեւոր քիւով Իրաքեր կը բնակին: Հարաւային այս Իրաքեր Իրաքեան շրջաններուն համար սահմանապահի դեր ստանձնած են եւ կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած են պատերազմներու ժամանակ:

Աշխարհագրական այս գօտին բարիւղով հարուստ շրջան է, եւ անտեսական կարեւորութեան կենսական նշանակութիւն ունի. այդ պատճառով այդ շրջանին պաշտպանութիւնը եւ ապահովութիւնը միշտ ալ կենսական հարց եղած է Իրաքի համար:

Իրաք, պաշտպանելու համար այս շրջանները եւ, միւս կողմէ, սեղմելու համար Իրաքեան շրջանները կենսատարածքը, յանախակի տեխնիքներով բանւոգործեր կազմակերպած է շրջանի Իրաքերուն դէմ՝ միաժամանակ անոնց գիւղերը բանդիով եւ արաբ վերաբնակիչներ հաստատելով նաեւ:

Միւս կողմէ, Իրաք նահանգային եւ գաւառական նոր բաժանումներ կատարեց՝ մեծամասնութեամբ Իրաքեր բնակուած գաւառներ արաբներով բնակուած գաւառներուն կամ նահանգներուն կցելով, այդպէսով Իրաքերը այդ շրջաններուն մէջ փոքրամասնութիւն դարձնելու համար:

Այսպէս, տարիներ առաջ Իրաք ջնջեց Քերքուք նահանգը եւ անոր Տուտան, Ալթին Քէօփրիւ, Դաքուկ Համամ նահանգներ արաբներով բնակուած այլ գաւառներու կցելով կազմեց Թամիմ նահանգը, իրեն նահանգային կեդրոն Քերքուք բաղմէրթ Դաքուկ, Թաուկ եւ Թուրքմանու գաւառներ արաբներով բնակուած այլ գաւառներու կցելով կազմեց Սալահէտտին նահանգը, իրեն նահանգային կեդրոն Թիֆրիք բաղմէրթ Տիւանա նահանգին միացուց:

Հակառակ այս բոլոր միջոցառումներուն, սակայն, Իրաքերը այս շրջաններուն մէջ բաւական ազդեցիկ են եւ կարեւոր թիւ ու արժէք կը ներկայացնեն:

Հարաւային այս շրջաններուն մէջ կը բնակին Իրաքեան Քիւրտիստանի հարաւային շրջանները, ուր անոնք դարեր առաջ հաստատուելով՝ ընդարձակ հողեր գրաւած են Պասիրա գետէն արեւելք՝ մինչեւ Աւա-ա Սփի գետ եւ յարակից շրջաններ տարածուող դաշտերուն մէջ եւ բարձունքներուն վրայ, ուր գիւղեր կառուցած են եւ նստակեցութեան անցնելով՝ երկրագործութեամբ ու անասնապահութեամբ զբաղած են: Անոնք այդ շրջաններուն մէջ քրտական նստակեաց ամէնէն հին ցեղախումբերէն մէկը կը նկատուին:

Ժամանակի ընթացքին, իրենցմէ գօրաւոր քիւրտ, արաբ եւ թուրքմէն ցեղախումբերու կողմէ շրջանները հարաւային Քիւրտիստանէն, ուր անոնք դարեր առաջ հաստատուելով՝ ընդարձակ հողեր գրաւած են Պասիրա գետէն արեւելք՝ մինչեւ Աւա-ա Սփի գետ եւ յարակից շրջաններ տարածուող դաշտերուն մէջ եւ բարձունքներուն վրայ, ուր գիւղեր կառուցած են եւ նստակեցութեան անցնելով՝ երկրագործութեամբ ու անասնապահութեամբ զբաղած են: Անոնք այդ շրջաններուն մէջ քրտական նստակեաց ամէնէն հին ցեղախումբերէն մէկը կը նկատուին:

Ժամանակի ընթացքին, իրենցմէ գօրաւոր քիւրտ, արաբ եւ թուրքմէն ցեղախումբերու կողմէ շրջանները

Քրտուհիներ, կռիւներէն փախչելով, դժուարութեամբ կ'անցնին գետին միւս ափը

Օպէյտ եւ Թրքական Պայթ ցեղախումբերու սահմանին վրայ կը գտնուին եւ իրաւամբ քրտական սահմանապահ գլխաւոր ուժը կը նկատուին:

ՏԱՈՒՏԱՆԵՐՈՒՆ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑԵԱԼԸ

Տաուտաները քրտական սորանի ցեղախումբերու ճիւղին պատկանող հին աշիրէթ մըն են եւ, աւանդութեան համաձայն, Տաուտ անունով նախահօրմէ մը սերած են, որուն անունով ալ ցեղախումբը Տաուտա կոչուած է:

Տաուտաներուն սրբանը Պադոտա գաւառի Թոպզաուա գիւղին մօտ գտնուող Պաւեան Թաուկ տաճարն է, որ Իրաքի Քիւրտիստանի միակ տաճարն է, ուր անոնք դարեր առաջ հաստատուելով՝ ընդարձակ հողեր գրաւած են Պասիրա գետէն արեւելք՝ մինչեւ Աւա-ա Սփի գետ եւ յարակից շրջաններ տարածուող դաշտերուն մէջ եւ բարձունքներուն վրայ, ուր գիւղեր կառուցած են եւ նստակեցութեան անցնելով՝ երկրագործութեամբ ու անասնապահութեամբ զբաղած են: Անոնք այդ շրջաններուն մէջ քրտական նստակեաց ամէնէն հին ցեղախումբերէն մէկը կը նկատուին:

Ժամանակի ընթացքին, իրենցմէ գօրաւոր քիւրտ, արաբ եւ թուրքմէն ցեղախումբերու կողմէ շրջանները

Օպէյտ եւ Թրքական Պայթ ցեղախումբերու սահմանին վրայ կը գտնուին եւ իրաւամբ քրտական սահմանապահ գլխաւոր ուժը կը նկատուին:

ՏԱՈՒՏԱՆԵՐՈՒՆ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑԵԱԼԸ

Տաուտաները քրտական սորանի ցեղախումբերու ճիւղին պատկանող հին աշիրէթ մըն են եւ, աւանդութեան համաձայն, Տաուտ անունով նախահօրմէ մը սերած են, որուն անունով ալ ցեղախումբը Տաուտա կոչուած է:

Տաուտաներուն սրբանը Պադոտա գաւառի Թոպզաուա գիւղին մօտ գտնուող Պաւեան Թաուկ տաճարն է, որ Իրաքի Քիւրտիստանի միակ տաճարն է, ուր անոնք դարեր առաջ հաստատուելով՝ ընդարձակ հողեր գրաւած են Պասիրա գետէն արեւելք՝ մինչեւ Աւա-ա Սփի գետ եւ յարակից շրջաններ տարածուող դաշտերուն մէջ եւ բարձունքներուն վրայ, ուր գիւղեր կառուցած են եւ նստակեցութեան անցնելով՝ երկրագործութեամբ ու անասնապահութեամբ զբաղած են: Անոնք այդ շրջաններուն մէջ քրտական նստակեաց ամէնէն հին ցեղախումբերէն մէկը կը նկատուին:

Ժամանակի ընթացքին, իրենցմէ գօրաւոր քիւրտ, արաբ եւ թուրքմէն ցեղախումբերու կողմէ շրջանները

Քրտուհիներ, կռիւներէն փախչելով, դժուարութեամբ կ'անցնին գետին միւս ափը

Օպէյտ եւ Թրքական Պայթ ցեղախումբերու սահմանին վրայ կը գտնուին եւ իրաւամբ քրտական սահմանապահ գլխաւոր ուժը կը նկատուին:

ՏԱՈՒՏԱՆԵՐՈՒՆ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑԵԱԼԸ

Տաուտաները քրտական սորանի ցեղախումբերու ճիւղին պատկանող հին աշիրէթ մըն են եւ, աւանդութեան համաձայն, Տաուտ անունով նախահօրմէ մը սերած են, որուն անունով ալ ցեղախումբը Տաուտա կոչուած է:

Տաուտաներուն սրբանը

ԱԶԳ. Ս. ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

- Վարժարանիս գրասենեակները բաց են 1 Սեպտեմբեր 1997էն սկսեալ, ամէն օր, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն:
- Նոյն օրերուն վարժարանէս ներս կը շարունակուին լրացուցիչ արձանագրութիւնները:
- Կը թելադրուի հին եւ նոր աշակերտներու ծնողներուն, որ մինչեւ 26 Սեպտեմբեր աւարտած ըլլան արձանագրութիւնները:
- Նոր աշակերտները արձանագրութեան պահուն պարտին իրենց հետ ունենալ անձնաթուղթի պատճէն, վիճակացոյց եւ նախկին դպրոցէն աշակերտական փոխանցագիր:
- 1997-98 կրթական տարեշրջանի վերամուտը տեղի պիտի ունենայ 2 Հոկտեմբեր 1997ին:
- Կը յայտնենք նաեւ, որ այս տարի եւս ապահովուած է *օթոքար*ի սպասարկութիւնը:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. «ՋԱԹԱԼՊԱՇԵԱՆ - ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1997 - 1998 տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին Երկուշաբթի 1 Սեպտեմբերէն մինչեւ Երեքշաբթի, 30 Սեպտեմբեր, ամէն օր ժամը 8.30 - 1.00, բացի Շաբաթ օրերէն:

Պրըվէի դասաւանդութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի, 8 Սեպտեմբերին:

Վերաքննութիւններն ու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ թուականներուն, առաւօտեան ժամը 8.30ին:

Երեքշաբթի, 23 Սեպտեմբեր 1997, լեզուներ:

Չորեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր 1997 , գիտական նիւթեր եւ ուսողութիւն:

Վերամուտ

1997 - 1998 կրթական տարեշրջանի վերամուտը տեղի կ'ունենայ հետեւեալ թուականներուն:

Հինգշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1997՝ միջնակարգ եւ նախակրթարան :

Երկուշաբթի, 6 Հոկտեմբեր 1997՝ մանկապարտեզ:

Վերամուտի առաջին օրերուն աշակերտները պարտին դպրոց գալ սեփական միջոցներով:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՑԵԱԼԸ

Տաուտաները քրտական սորանի ցեղախումբերու ճիւղին պատկանող հին աշիրէթ մըն են եւ, աւանդութեան համաձայն, Տաուտ անունով նախահօրմէ մը սերած են, որուն անունով ալ ցեղախումբը Տաուտա կոչուած է:

Տաուտաներուն սրբանը Պադոտա գաւառի Թոպզաուա գիւղին մօտ գտնուող Պաւեան Թաուկ տաճարն է, որ Իրաքի Քիւրտիստանի միակ տաճարն է, ուր անոնք դարեր առաջ հաստատուելով՝ ընդարձակ հողեր գրաւած են Պասիրա գետէն արեւելք՝ մինչեւ Աւա-ա Սփի գետ եւ յարակից շրջաններ տարածուող դաշտերուն մէջ եւ բարձունքներուն վրայ, ուր գիւղեր կառուցած են եւ նստակեցութեան անցնելով՝ երկրագործութեամբ ու անասնապահութեամբ զբաղած են: Անոնք այդ շրջաններուն մէջ քրտական նստակեաց ամէնէն հին ցեղախումբերէն մէկը կը նկատուին:

Ժամանակի ընթացքին, իրենցմէ գօրաւոր քիւրտ, արաբ եւ թուրքմէն ցեղախումբերու կողմէ շրջանները

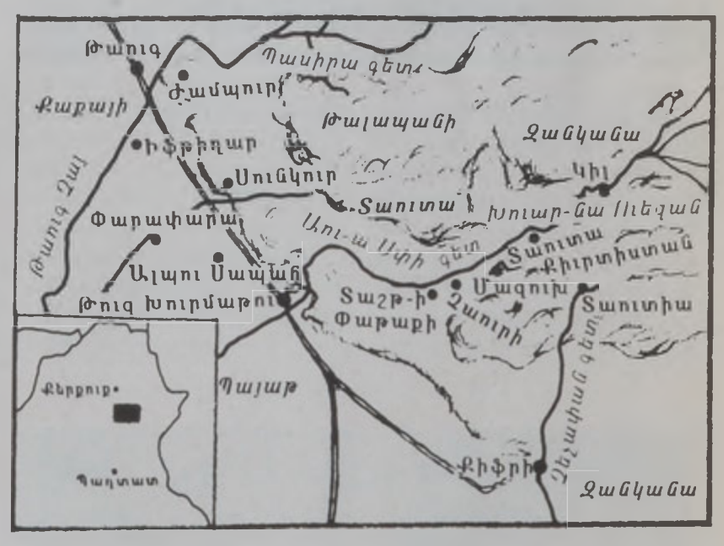
Քրտուհիներ, կռիւներէն փախչելով, դժուարութեամբ կ'անցնին գետին միւս ափը

Օպէյտ եւ Թրքական Պայթ ցեղախումբերու սահմանին վրայ կը գտնուին եւ իրաւամբ քրտական սահմանապահ գլխաւոր ուժը կը նկատուին:

ՏԱՈՒՏԱՆԵՐՈՒՆ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑԵԱԼԸ

Տաուտաները քրտական սորանի ցեղախումբերու ճիւղին պատկանող հին աշիրէթ մըն են եւ, աւանդութեան համաձայն, Տաուտ անունով նախահօրմէ մը սերած են, որուն անունով ալ ցեղախումբը Տաուտա կոչուած է:

Տաուտաներուն սրբանը

Թուզ Խուրմաթուն եւ Տաուտաները

Ալպու Սապահէն ուղիղ դէպի հիւսիս՝ Քերքուք, Արպիլ, Ռեւանտուզ եւ Իրան երկարող մայրուղին եւ, վերջապէս, շրջանը քիւրտ, թուրքմէն եւ արաբ ցեղախումբերու բաժանման գլխաւոր հանգուցակէտն է:

Տաուտաներուն գլխաւոր եւ ամէնէն մեծ բնակավայրը Թուզ Խուրմաթու աւանն է, որ կը գտնուի մայրուղիին վրայ եւ Աւա-ա Սփի գետի հիւսիսային ափին: Թուզ Թրքերէն աղկրնչանակէ արդարեւ, աւանին մօտակայ բլուրներուն մօտ, ուրկէ Աւա-ա Սփի կը թափի դէպի հարթութիւններ, աղի ջուրով հորեր կան: Աւանին հիւսիսային եւ հիւսիս-արեւելեան թաղերը բլուրներու վրայ տարածուած են, իսկ հարաւային եւ հարաւ-արեւմտեան թաղերը՝ հարթութեան վրայ: Աւանին բնակչութեան կէսէն աւելին Տաուտաներ են, որոնք մեծամասնութեամբ բլուրներուն վրայ կեդրոնացած են: Բնակչութեան մնացեալ մասը թուրքմէններ եւ արաբներ են, որոնք հարաւային թաղերուն մէջ կը բնակին:

Թուզ Խուրմաթուն 10 քմ. հիւսիս-արեւմուտք Ալպու Սապահ դաշտային մեծ գիւղն է, որ Մոհամէտի տոհմէն Իպրահիմի տան աղաներուն գիւղն է:

Ալպու Սապահէն ուղիղ քմ. հիւսիս-արեւմուտք կը գտնուի Փարափարա մեծ գիւղը, իսկ անկէ 12 քմ. հիւսիս-արեւմուտք՝ Իֆթիղար գիւղը, որ Թաուկ Ջայ գետի ափին կը գտնուի եւ Մոհամէտի տոհմէն Ալիի տան աղաներուն գիւղն է: Իֆթիղարէն ինը քմ. հիւսիս Թաուկ աւանն է, որուն բնակչութեան մեծամասնութիւնը գկըլպաչ թուրքմէններ են:

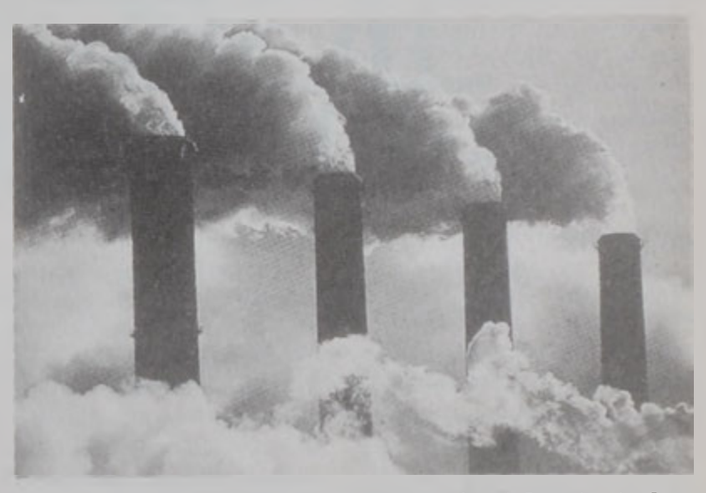
Թաուկ Ջայ գետը այս շրջանին մէջ տնտեսական կարեւոր նշանակութիւն ունի, եւ անոր ջուրերով կ'ոռոգուին արտերն ու պարտէզները: Ամէն տարի, գարնան վերջը կամ ամրան սկիզբը, երբ գետին ջուրերուն քանակը կը նուազի, կռիւներ տեղի կ'ունենան շրջանին քիւրտ, թուրքմէն եւ արաբ ցեղախումբերուն միջեւ, ջուրերուն ուղղութիւնը կտրելու կամ փոխելու համար:

Թուզ Խուրմաթուն Թաուկ երկարող ճամբան արեւմուտք տարածուող շրջանները աւելի ցածրադիր է՝ միջին 150էն 200 մեթր բարձրութեամբ, իսկ դէպի արեւելք մակերեւոյթը աստիճանաբար մինչեւ 500 մեթր կը բարձրանայ:

Աշխարհագրական այս գօտին ռազմագիտական եւ տնտեսական կարեւոր նշանակութիւն ունի. հոն կը գտնուին քարիւղի հարուստ հորեր, Թուզ Խուրմաթուն եւ Թաուկն իրենց

ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՋԵՐՄԱՑՈՒՄԻ ԳԾՈՎ ԲԱՆԱՎԵՃԵՐՈՒՆ ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ

«Ճարտարարուեստի ծխնելոյզներէն» դէպի մթնոլորտ արտաճետուող կազերը կը նպաստեն ընդհանրական ջերմացումին եւ երկրագունդին մակերեսային կլիման փոփոխութեան կ'ենթարկեն:

Յառաջիկայ Դեկտեմբերին արեւմտեան Ճափոնի Քիոթօ քաղաքին մէջ տեղի պիտի ունենայ կլիմայական փոփոխութեանց վերարերող միջազգային խորհրդաժողով մը: Անոր նախօրեակին, սակայն, հետզհետէ աւելի չեչտուած կերպով ի յայտ կու գան այն տարակարծութիւնները, որոնք գոյութիւն ունին բարդաւած երիւրներ

Տարեկան աւելի քան 6 միլիառ թոն բնածխական կազ կ'ապականէ մթնոլորտը: Անոր 70 առ հարիւրը բարգաւած երկիրներուն կողմէ «կ'արտադրուի»:

րուն միջեւ, ինչ կը վերաբերի բնդհանրական ջերմացումին դէմ պայքարելու միջոցներուն:

Օգոստոսի սկիզբը Պոնի մէջ Աւստրալիոյ եւ Ճափոնի մասնակցութեամբ կայացած ժողովի մը աւարտին երկու երկիրներու պաչտօնատարներ չեչտեցին, թէ Եւրոպական Միութեան կեցուածքը միաժամանակ ծայրայեղական կ եւ անարդար: Ե. Միութիւնը կը պահանջէ այն տեսակէտը, թէ մինչեւ 2010 թուական «ջերմանոցի» կազերու արտանետումը պէտք է 15 առ հարիւրով կրճատուի բազդատած 1990ի համեմատութեանց:

Ըստ Ե. Միութեան առաջարկին, անոր անդամ երկիրները իրաւունք պիտի ունենան կազերու արտանետման կրճատումներու տարբեր թիրախներ ճչդելու երկիր առ երկիր հիման վրայ, ինչ որ եւրոպական կարգ մը երկիրներու կազային արտանետումները պիտի աւելցնէ:

Մինչ այդ Ե. Միութեան անդամ չեղող բոլոր երկիրները 15 առ հարիւր կրճատումի պէտք է դիմեն:

Ճափոնցի եւ աւստրալիացի արտաքին գործոց նախարարները Օգոստոսի սկիզբը հարց կու տային, թէ ի՛նչպէս կարելի է արդար նկատել այն պարագան, որ կարգ մը երկիրներ յաւելեալ բեռ պէտք է կրեն, քան ուրիչներ: Անոնք «կ'աւետչին», թէ դժուար պիտի բլլայ համաձայնութիւն մը գոյացնել:

Ջերմանոցի ազդեցութեամբ կազերու կրճատումի թիրախներուն մասին միջազգային տեսակէտներ կը տարբերին իրարմէ:

Ջարմանալի չէ, որ փոքր, սակայն «ձայնաւոր» խմբակ մը՝ Փոքր կղզիներու Պետութեանց Ընկերակցութիւնը (AOSIS) առաջարկած է մինչեւ 2005 թուական 20 առ հարիւրով կրճատել ջերմանոցի ազդեցութեամբ կազերը:

Անոնց մտահոգութիւնը ծնունդ կ'առնէ այն նախատեսութիւններէն, թէ ծովու մակարդակի բարձրացումը, որ մինչեւ 2100 թուական չուրջ 50 սմ. պիտի բլլայ, պատճառ պիտի դառնայ, որ ցած մակարդակի վրայ գտնուող հոդամասերը ջուրով ծածկուին: Նախատեսութեանց համաձայն, տարին մէկ քառնուրդ ապականող նիւթերը բնդհանրական ջերմաստիճանի բարձրացում պիտի պատճառեն (մինչեւ 4 աստիճան սելսիուս) եւ իրրեւ հետեւանք բեւեռային սառոյցները պիտի հալին:

Մինչ այդ, քարիւղ արտադրող մեծագոյն երկիրները մտահոգուած են, որ ջերմանոցի ազդեցութեամբ կազերու կրճատումները քարիւղի սպառումը պիտի սահմանափակեն: Անոնք առաջարկած են վնասուց հատուցում ստանալ չծախուող քարիւղին փոխարէն:

Աւստրալիա, որ դէպի ճափոն տարեկան 65 միլիոն թոն ածուխ կ'արտահչ, Թոքիոյի վրայ հետեւողականօրէն ճնշում կը բանեցնէ, որպէսզի անիկա բնդդիմանայ Ե. Միութեան թիրախներուն:

Քիոթոյի խորհրդաժողովը բարգաւած երկիրներուն համար ժամկէտ կը ներկայացնէ, որպէսզի անոնք օրինականօրէն պարտաւորանքի տակ դնող «փորոգոյ» մը կնքեն ջերմանոցի կազերու կրճատման թիրախներուն վերաբերեալ:

Այս քայլն ետք, խորհրդաժողովին կնքուելիք համաձայնութիւնը ի գործու կրնայ դառնալ այն ատեն միայն, երբ 2 պայմաններ լրացուին. 50 երկիրներ պէտք է գայն վաւերացնեն եւ վաւերացնող երկիրները պէտք է միասնարար պատասխանատու բլլան 1990ին խարտարպուն պարունակող նիւթերու բնդհանուր համեմատութեանց առնուազն 55 առ հարիւրին:

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՋԵՐՄԱՑՈՒՄ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ՅԱՒԵԼԵԱԼ ԱԻՏՐԱԼԻԱԿԱՆ ՅՈՐԵՆ

Հետազօտողներ կը յայտնեն, որ ընդհանրական ջերմացումը նպաստած է աւստրալիական յաւելեալ ցորենի արտադրութեան:

Մելպուռնի օդերեւութաբանութեան հետազօտութեանց կեդրոնին գիտնականներէն Նեւիլ Նիքըլզ «*Նէյչըր*» թերթին մէջ կը գրէ, թէ կլիմայական փոփոխութիւնը կը թուի պատասխանատու ըլլալ ցորենի հունձքի աճին 30էն 50 առ հարիւրին, եւ նուազագոյն ջերմաստիճաններու բարձրացումը տիրապետող ազդեցութիւնը կը ներկայացնէ:

1952էն ի վեր Աւստրալիոյ ցորենի բերքը, միջին հաշուով, իւրաքանչիւր հեկտարի վրայ շուրջ կէս թոն աւելցած է, կ'ըսէ ան:

Նիքըլզ կը յայտնէ, թէ կլիման քանի մը տեսակ ազդեցութիւններ կրնայ ունենալ բերքին վրայ: Անոնցմէ մէկը սառելու հերթականութիւնն է: Անիկա վերջին տասնամեակներուն նուազած է արեւելեան Աւստրալիոյ մէջ: Անձրեւներու եւ հողի խոնաւութեան փոփոխութիւնները նաեւ կ'ազդեն բերքին վրայ, մինչ առօրեայ միջին ջերմաստիճաններու բարձրացումը բերքը կը նուազեցնէ, ըստ գիտնականին:

ԿԱՐՆԱՆՔ ՏԱԿԱՒԻՆ «ՍԱՌՑԱՅԻՆ ՓՈՔՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՆ» ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԻԼ

Նիու Ձէմփշըր համալսարանին գիտնականներէն Քարլ Քրէոյց եւ անոր գործակիցները կ'ըսեն, թէ աշխարհ կրնայ տակաւին «սառցային փոքր ժամանակաշրջանին» ազդեցութեան տակ գտնուիլ: Անիկա 1400էն 1900 շատ խիստ ձմեռներ եւ շատ զով ամառներ պատճառած է:

Գիտնականները ուսումնասիրած են Անթարքթիքէն եւ Կրինլէնտէն դուրս բերուած սառցային բեկորներ եւ գտած, թէ այս չոր ու պաղ ժամանակամիջոցը յատկանշած մթնոլորտային փոփոխութիւններ այսօր եւս տեղի կ'ունենան:

Ասիկա աւելի ցած ջերմաստիճաններ չի նշանակեր, այլ ովկիանոսներու վրայ մրրիկներուն ծնունդ առած ժամանակին եւ ուժգնութեան հետ կապուած է, կ'ըսեն անոնք:

Քրէոյց «*Սայընս*» թերթին մէջ կը գրէ, թէ իր յայտնաբերումը չի նշանակեր, որ պէտք է անտեսել ընդհանրական ջերմացումը, որ մարդկային գործունէութեան կապուած է, այլ անիկա ընդհանրական ջերմացումին հետեւանքները հասկնալու ծիրէն ներս *փազըլին* վրայ կտոր մը կ'աւելցնէ:

ԱՍՊԵՐԸ՝ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՋԵՐՄԱՑՈՒՄԻ ՊԱՏՃԱՌ

«*Սայընս*» չարաթաթերթը Յուլիսի իր թիւերէն մէկուն մէջ կը գրէր, թէ ամպերը կրնան աւելի մեծ ազդեցութիւն ունենալ ընդհանրական ջերմացումին վրայ, քան քաղաքայնացումը:

Գիտնականներ ձեռնարկած են ընդհանրական ջերմացումի նոր ուսումնասիրութեան մը, որ նկատի առած է ընդհանրապէս աւելի ամպոտ հարաւային կիսագունդին ջերմաստիճանները: Աւանդականօրէն այս գօտին դուրս կը ձգուի ընդհանուր ջերմաստիճաններու արձանագրութիւններէն:

Մասնագէտներ գտած են, թէ համեմատարար աւելի գիւղական հարաւային կիսագունդի ջերմաստիճանները բարձրացման ընթացքի մէջ են, նման՝ աւելի ճարտարարուեստականացած հիւսիսային կիսագունդի ջերմաստիճաններուն:

Աչխարհի մակերեսային ջերմաստիճանները, միջին հաշուով, 0,5 աստիճան սելսիուս բարձրացում արձանագրած են 20րդ դարուն, երեւոյթ մը, որուն պատճառը ջերմանոցի ազդեցութեամբ կազերուն արտանետումի ածն է: «Սայընս» թերթին համաձայն, աւելի բարձր միջին ջերմաստիճաններու պատճառ աւելի բարձր նուագագոյն ջերմաստիճաններն են:

Յաւելեալ ամպամածութիւնը կը խաղայ ծածկոցի մը դեր, որ գիչերուան ջերմութիւնը կը բանտարկէ՝ կարեւոր դերակատարութիւն ունենալով գիչերային աւելի բարձր ջերմաստիճաններու արձանագրումին մէջ:

ԷԼ ՆԻՆՀՕ. ԴԱՐՈՒՍ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՄԵԾԱԳՈՅՆ «ԴԷՊՔԸ»

Ողողում, երաշտ, մրրիկ նոյն պատճառով տեղի կ'ունենան՝ Էլ Նինհոյի ազդեցութեամբ: Ջերմաստիճանի մեծ բարձրացումով յատկանշուած այս երեւոյթը հերթականօրէն ծնունդ կ'առնէ Խաղաղականի հասարակածային ջուրերուն մէջ:

Գիտնականները կը գտնեն, թէ Էլ Նինիօ կլիմայական երեւոյթը այս տարի պարուս կլիմայական դէպքը» պիտի դառնայ՝ անհնարին դարձնելով մեծ բնակութեան տեղեաներու դուս բանալը:

Էլ Նինիօ, որ սպանիերէնով «Մանուկը» կը նշանակէ, (փերուի ձկնորսներ գայն այդպէս կոչած են Ծնունդի շրջանին՝ անոր

Արեւմտեան Խաղաղականը երաշտէ՝ու չորութենէ կը տառապի: Նկարին վրայ Աւստրալիոյ մէկ շրջանը հրդեհներ կը դիմագրաւէ:

մասնաւոր ներկայութեամբ նկատելի), կրկնուող երեւոյթ մըն է, որ կը սկսի Խաղաղականի հարաւային մասերուն մէջ՝ տաք ջուրերու տեղաշարժով, որոնք կը հոսին դէպի արեւելք՝ Ամերիկեան ափերուն կողմ:

Ամերիկեան ափերուն մօտ, ջուրերը կը սկսին տաքնալ, ինչ որ կը նշանակէ, որ ջուրերուն մէջ լուծուած թթուածինը կը նուազի, եւ ձուկերը կը սկսին մեռնիլ: Ձուկերը կը մեռնին նաեւ, որովհետեւ ջուրերուն մէջ կը նուազի նաեւ պլանքթոնի քանակը, որ ձուկերուն հիմնական կերակուրն է:

Էլ Նինհոյի ազդեցութիւնը ոչ բացայայտ հետեւանքներն են՝ անտառային հրդեհներ, որոնք կը սկսին ամբողջ աշխարհի մէջ, ինչպէս նաեւ՝ ծանր անձրեւներ, որոնք կրնան ջրհեղեղներ առաջացնել:

Ամերիկեան Միացեալ Նահանգներու Ազգային Ծովային եւ Մթնոլորտային Վարչութիւնը (NOAA) կանխատեսած է, որ Էլ Նինհոյի ազդեցութիւնը 20րդ դարու ամենէն մեծն էր:

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏԱԲՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գիտնականներու նախատեսութենէն համաձայն, յառաջիկայ տարուան ձմրան ու գարնան անբնական եղանակներ պիտի բերեն՝ ամերիկեան ափերուն մօտ ծովային ջերմաստիճանի բարձրացումով՝ Փեսիֆիքի Ապրիլ իր գագաթնակէտին հասնելով: Այս տարի ջուրերը արդէն նոյեմբեր ջերմ են, որուն 1982-83 ձմրան, որ Էլ Նինհոյի ազդեցութիւնը 20րդ դարու ամենէն մեծն էր:

Էլ Նինհօ կլիմայական անբնական պայմաններ կը ստեղծէ: Այսպէս, արեւելեան Խաղաղականի ծովեզերեայ սովորաբար չոր շրջանները ողողումներու բեմ կը դառնան: (Նկարը՝ Փերու):

ԵՐԿԲԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ

Արեւմտեան Ափրիկէի, Հարաւային Ամերիկա՝ շահարկողները, հունձերու մասնագէտները եւ անասնապահները շատ մտահոգ են հետեւիլ Նինհոյի բերած ազդեցութեան, որ կրնայ հսկայ ազդեցութիւն ունենալ երկրագործական եւ անասնական արտադրութեանց վրայ:

Էլ Նինհոյ արդէն իսկ հարուածած է Ինտոնեզիան, որ երաշտ աւերեց հարիւրաւոր հարթ փարած են ագարակներու եւ երկրագործական վայրերու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ ձգախիժ հսկայ «ծածկոց»ներ պիտի գեանդուին անձրեւի ջուրերը խնայելու համար:

Միւս կողմէ, երկիրին գլխաւոր 5 ամբարտակներուն մէջ ջուրի մակարդակը բնականէն վար իջած է վերջին ամիսներու ընդացքին միջին համեմատութեամբ անձրեւներու պատճառով:

Ծիլիփեանները մէջ, ուր կը սպասուի, որ երաշտ շատ ուժգին հարուածէ այս տարի, երկիրին տարածքին հարիւրաւոր հորեր փորած են ագարակներու եւ երկրագործական վայրերու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ ձգախիժ հսկայ «ծածկոց»ներ պիտի գեանդուին անձրեւի ջուրերը խնայելու համար:

Միւս կողմէ, երկիրին գլխաւոր 5 ամբարտակներուն մէջ ջուրի մակարդակը բնականէն վար իջած է վերջին ամիսներու ընդացքին միջին համեմատութեամբ անձրեւներու պատճառած կորուստները 25 միլիոն տոլարով գնահատած Էին, ինչպէս նաեւ շուրջ 2 հազար հոգի գործազուրկ Էր:

ՄՈՆՍԵՐԱՅԻ ՀՐԱԲՈՒԽԸ ԵՒ ԷՏԻՆՊՐԱՅԻ ՓՈԹՈՐԿԱԼԻ ՕԴԸ

Բրիտանացի եւ իրլանտացի գիտնականներու համաձայն, Մոնսերրա կղզիին Սուֆրիէր հրաբուխին ժայթքումը կրնայ նշանակել, թէ քիւմպերլանտ հեռու գտնուող սկովտիական Էտինպրա քաղաքը այս ձմեռ փոթորկոտ օդ մը պիտի ունենայ:

Սկովտիական մայրաքաղաքին շուրջ 200 տարուան օդերեւութաբանական արձանագրութիւնները ուսումնասիրելէ ետք, Անգլիոյ Քովընթրի համալսարանին երկրաբաններէն Ալիսթըր Տոսըն եւ իրլանտացի գիտնական Քիրըն Հիքի հաւոզուած են, որ եթէ Մոնսերայի հրաբուխը նախնական ժայթքումներու ուժով արձանագրէ, յաջորդող ձմեռները փոթորկոտ պիտի բլլան Էտինպրայի համար:

Գիտնականները գտած են, թէ Էտինպրա ամենէն աւելի մրրիկներ դիմագրաւած է, այն ձմեռներուն, որոնք նախորդող 200 տարիներուն յաջորդած են հրաբխային 3 մեծագոյն ժայթքումներուն:

Ինտոնեզիոյ մէջ 1800ական թուականներուն 2 ժայթքումներէ եւ Մեքսիքոյի մէջ 1982ին ժայթքումէ մը ետք, Էտինպրա ամբողջ 70 օր մրրիկներու հարուածներուն ենթակայ դարձած է:

«Նիու Սայընթիսթ» թերթը, որ կը հաղորդէ այս տեղեկութիւնները, կ'ըսէ, որ եթէ նախատեսութիւնները հաստատուին, կլիմայական փոփոխութեան մասին ներկայ տեսութիւնները վերատեսութեան պէտք է ենթարկուին:

Տոսըն, որ առաջարկած է յաւելեալ քննութիւններու դիմել գտնելու համար, թէ հրաբխային գործունէութիւնը ի՞նչպէս եւ ինչո՞ւ փոթորիկներու յաճախականութեան թափ կու տայ, յայտնած է, թէ ժայթքումներու հետեւանքով դէպի երկինք արտանետուած մոխիրներու ամպը ցած մթնոլորտը կրնայ պաղեցնել եւ օդային շարժումները աւելցնել հասարակածին եւ հիւսիսային ու հարաւային բեւեռներուն միջեւ:

Հրաբխային գործունէութիւնը նկատի պէտք է առնուի նաեւ ընդհանրական ջերմացումի վերաբերեալ ուսումնասիրութեանց մէջ, ըսած է ան:

Պատրաստեց Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
(Օգտագործուած աղբիւրներ՝ «*Հէօրրր*» եւ «*Միամիս Է՛վ*»)

Մարզական Մարզական

ԱԿՆԱՐԿ

ՄԱՐԱԴՈՆԱ... ԴԷՊԻ ԱՆԴՈՒՆԴ

Աւարտը հասած է: Անցեալն է, որ կը մնայ, իսկ ապագան... յառաջ դէպի անդունդ:

Այսպէ՛ս վերջին երկու տասնամեակներու հռչակաւոր ֆութպոլիստը վերջակէտ մը դրաւ իր մարզական կեանքին՝ անգամ մը եւս խթանիչ դեղ գործածելով:

Զարմանալի երեւոյթ: Գիտնալով թէ յատուկ քննութեան պիտի ենթարկուի, Պոքայի հետ իր մրցումէն ետք, Մարատոնա չկրցաւ ձերբազատիլ վերջին տարիներու իր բարեկամ «թշնամի» այդ արգիլուած դեղերէն:

Ֆութպոլի աշխարհը վերջնականապէս կորսնցուց պատմութիւն ստեղծած մարզիկ մը, այդ կարճահասակ ու խորամանկ, ճարպիկ եւ խելացի, առանձինն անգամ յաղթանակներ կերտող տիպար մը:

Անարդար պիտի ըլլայ, այս բոլոր կարողութիւնները վերագրել այդ արգիլուած դեղերուն: Ընդհակառակը՝ իր ունեցած առաւելութիւններուն, սակայն լաւ միջավայրի մը մէջ չգտնուած ըլլալուն պատճառով, ան ընկրկեցաւ:

Այսօր Արժանթին եւ ընդհանրապէս ֆութպոլի աշխարհը, մտահոգ է Մարատոնայի ապագայով: Ամիսներ առաջ, խօսուած էր, թէ ան այնքան մը գործածած է այս դեղերը, որ ան կրնայ մտային խանգարումներ ունենալ:

Մարատոնա բազմաթիւ անգամներ փորձեց բուժուիլ, նոյնիսկ երեւակայեց վերադառնալ ազգային խումբ, սակայն խթանիչ դեղերը մնացին գերակայող:

Այս բոլորը սակայն այլեւս անցեալին կը պատկանին: Ընդհակառակը, գոյութիւն ունի իրողութիւն մը: Արժանթինն ու իր ֆութպոլը կրնան ժխտական երեւոյթ մը ստեղծել մարզական աշխարհէն ներս:

Մարատոնան փոխարինող մարզիկին մասին մտածելէ աւելի, ստեղծուած կացութիւնն է, որ կը մտահոգէ արժանթինցիները: Ոչ ոք պիտի ուզէր, որ փայլուն աստղ մը այսպիսի պայմաններու տակ աներեւութանար:

Զ.

ԱԼՊԱՆԱՑԻ ՄԱՐԶԻԿ ՄԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Ալպանացի ֆութպոլիստ Արթա Քոքա (25 տարեկան) երէ կը վերադառնար իր փորձէն, սպաննուեցաւ անծանօթներու կողմէ:

Ա. դասակարգի Թէսթա խումբի անդամ Քոքա անձնական հարցեր ունէր կարգ մը ծանօթներու հետ եւ կը կարծուի թէ այս պատճառներով, ան սպաննուած է:

1996 - 97 տարեշրջանի ախոյեանութիւնը ընդհատուեցաւ երկրին մէջ տիրող անապահովութեան պատճառով:

ՀԱՅԵՒՍՈՒԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ...

4

ի՞նչպիսի մասնակցութիւն է ունենալու դեսպանութեան աշխատանքներին:

Պ.- *Վերջին տարիներին Սուրիայում մարդահամար չի անցկացուել, այդ պատճառով կարելի է միայն մօտաւոր տուեալներ ասել: Կարծում եմ, որ հայերի թիւը այդ երկրում մօտ 80 հազար է:*

Ինչպէս գիտէք, Երեւան-Հալէպ ինքնաթիռն ամէն շաբաթ տեղափոխում է 360 ուղեւոր: Այսինքն, աւելացել են անձնական չփումները, մեծացել տեղեկատուութեան ծաւալը: Սա, անշուշտ, կարեւոր առաջընթաց է, բայց թերութիւններ դեռ շատ կան: Դրանք հիմնականում կապուած են մշակուած պատկերացումների հետ, չեմ ուզում օգտագործել քաղաքականութիւն բառը: Ընդհանրապէս, ինձ դուր չեն գալիս Հայաստան - Սփիւռք յարաբերութիւնները եւ Հայաստանի քաղաքականութիւնը Սփիւռքի նկատմամբ բառակապակցութիւնները: Ես այսպէս եմ կարծում՝ կայ մի համակարգ, որ կոչւում է հայութիւն: Այն թերի կը աշխատում տեղեկատուական սահմանափակումների պատճառով: Այսօր առկայ են այդ խոչընդոտները վերացնելու հնարաւորութիւններ: Կայ կենտրոն, որ կոչուած է աշխատեցնելու այդ համակարգը՝ դա Հայաստանն է, եւ կան գործութիւնները, որոնք իրենց կարեւոր տեղն ունեն համակարգում: Սակայն տարերայնօրէն ստեղծուած համակարգը ճանաչուած եւ ուսումնասիրուած չէ: Սա է մեր խնդիրը: Երբ պատրաստւում էինք Երեւանում ուսանողական համաժողովին, դեսպանութեան կազմակերպած խորհրդաժողովի ժամանակ ծագեցին բազմաթիւ հարցեր: Քանի՞ ուսանող ունենք, որ երկրում են շատ, որո՞ւմ՝ քիչ, որո՞նք են պատճառները, ի՞նչպէս պէտք է ընտրենք այլ երկրներում սովորելու մեկնող ուսանողներին, որպէսզի նրանք հետագայում օգտակար լինեն հայութեանը:

Ինչ վերաբերում է համայնքի աջակցութեանը, ասեմ, որ նրա գործնական աշխատանքային մասնակցութիւնը կարեւոր նշանակութիւն ունի դեսպանութեան համար: Ստեղծուած են կազմակերպչական, մշակութային եւ երիտասարդական յանձնախմբեր, որոնցում ընդգրկուած են Սուրիայում գործող հայկական միութիւնների կայացուցիչները, եւ որոնք աշխուժօրէն ու արդիւնաւէտ են գործում: Եկան է նաեւ խորհրդականների գործունէութիւնը:

ՊՈՒՆՏՐՍԼԻԿԱ

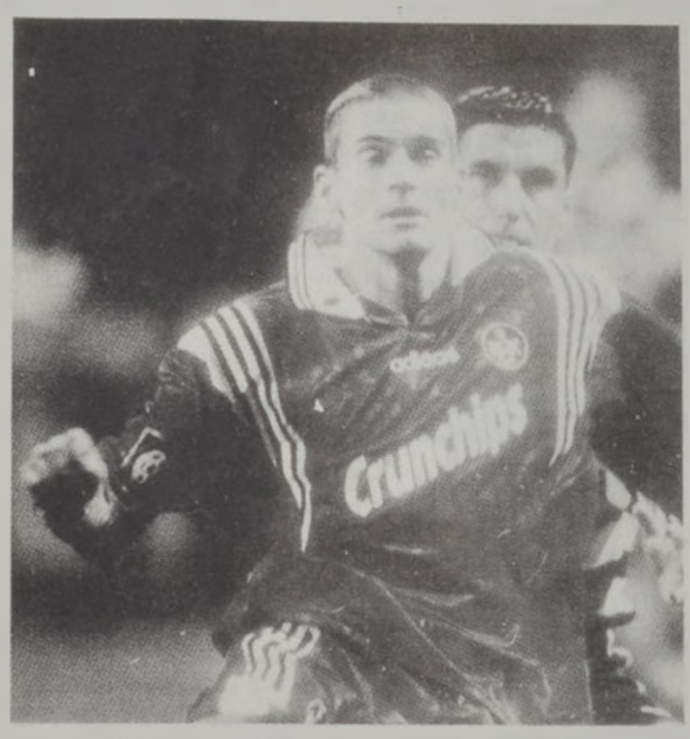
ՌԵՀԱԿԸԼԻ ՔԱՅՁԸՐՍԼԱՈՒԹԸՐՆԸ ԱՆՄՊԱՍԵԼԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Պունտրսլիկայի ագդանչանին կը սպասուէր, որ առաջին օրէն իսկ Պայէրն Միւնիխ եւ Պորուսիա Տորթմունտ րուռն պայքար մղեն պարագլուխի դիրքին համար: Սակայն Բ. դասակարգէն նոր բարձրացած կագմ մը՝ Քայզըրսլաութըրն հինգերորդ չարթուան մրցումներէն ետք, առաջին դիրքը գրաւելով՝ անակնկալի բերաւ բոլոր դէտերը:

Հերթա Պերլինին եւ Վոլֆոպորկին կողքին Ա. դասակարգ բարձրացած Քայզըրսլաութըրն, կը կարծուէր, թէ միջակ տարեշրջան մը պիտի բլլար: Փոխարէն Պերլինի կագմն էր, որ կը նկատուէր տարւան անակնկալը: Այլ միլիոններ ծախսած Հերթա Պերլինը այժմ կը գրաւէ վերջին դիրքը, արձանագրելէ ետք միայն ու միայն երկու կէտ:

Քայզըրսլաութըրնի յաջողութեան պարագան կը յիշեցնէ 1982ի Վերտըր Պրեմրնի կագմը, որ հագիւ Բ. դասակարգէն Ա. բարձրացած, գրաւեց հինգերորդ դիրքը եւ մասնակցեցաւ Եու-է-էֆ Ա-ի բաժակի մրցումներուն:

Այդ տարիներուն Պրեմրնի մարգիչը, այս օրերու Քայզըրսլաութըրնի մարգիչ Օթմ Ռեհակլն էր: Այդ օրերուն ան իր տրամադրութեան տակ ունէր ծագումով չեխ Վոթովան, նոր գելանտացի Ռուֆըրն ու նորվեկիացի Պրաթսեթը, իսկ Քայզըրսլաութըրնի այժմու հերոսներն են՝ Մարշալ, Վակներ, չեխ Քատլէք եւ կուիցերիացի Սֆորցա:

Անտրէաս Պաք՝ Ռեհակըլի անճանօթ մարզիկներէն, Քայզըրսլաութըրնի կազմէն ներս:

Վեթերան եւ նախկին միջազգային Անտրէաս Պրեմր (36 տարեկան) կորսնցուցած է իր ձախ յետսապահի դիրքը, սակայն կը մնայ կարեւոր փոխարինող մարգիկ մը: Հինգ միջնապահներով դաշտ ներկայացող, Քայզըրսլաութըրն յառաջապահ դիրքի վրայ, Մարշալի կողքին ունի այլ չեխ մը՝ Քուքա:

Երկու տարի առաջ Պայէրն Միւնիխի հետ հարցեր ունեցած եւ Ֆրանց Պեքընպաուըրի կողմէ պաշտօնանկ եղած, Ռեհակըլ Քայզըրսլաութըրնի կագմէն ներս այ բանավէճ մը ունեցաւ նախկին միջազգային եւ պատասխանատու Հանս-Փիթըր Պրիկըլի հետ: Սակայն կարգ ու կանոն մտահոգութիւն: Դաշտին վրայ, համակիրներն այ Ռեհակըլի կողքին են:

Մինչեւ տարեշրջանի աւարտը շատ բան կրնայ փոխուիլ ընդհանուր դասաւորումէն ներս: Քայզըրսլաութըրն առաջին դիրքերուն վրայ մնալու համար յաւելեալ աշխատանքի պէտք ունի:

ՊԼԷՔՔՊՐՐՆԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Անցեալ տարի, վերջին չարաթներուն փրկուած Ա. դասակարգ փոխադրուելէ, Պլէքպրրն Ռովըրզ այս տարի յաջող ձեւով սկսաւ տարեշրջանը բարձրագոյն դասակարգէն ներս, ուր կը գրաւէ առաջին դիրքը:

Նոր մարգիչ Ռոյ Հոճսըն՝ նախապէս Զուիցերիոյ ազգային խումբին եւ Ինթէր Միլանի մարգիչ, կրցած է իր չուրջ խմբել գօրաւոր կագմ մը:

Զորս յաղթանակ եւ հաւասարութիւն մը արձանագրած, Պլէքպրրն նշանակած է 15 կոլ, որոնց տասնըմէկը Քրիս Սաթըն - Քեւին Կալակըր գոյգին կողմէ: Առաջինը վեց (որոնց երեքը՝ Ասթըն Վիլայի դէմ) կոլ նշանակած է, իսկ երկրորդը՝ հինգ կոլ:

Միայն վերոյիշեալ երկուքը չեն խումբին աստղերը: Շուէտացի Մարթին Տալին (փոխանցուած Ա. Էս. Ռոմայէն) յաւելեալ փորձառութիւն կը բերէ կագմէն ներս, իր կողքին ունենալով այլ սքանտինաւ մը՝ փոխարինող Անտերսոն (փոխանցուած Մալմոյէն):

Միջնապահ դիրքի վրայ Ռիփլի եւ նորվեկիացի Պոհինն լաւագոյն կը հասկըցուին իրարու հետ, չարունակ առիթներ ստեղծելով, յառաջապահ գիծին համար:

Պաշտպանողական դիրքի վրայ կը կարծուէր, թէ Պլէքպրրնի կագմը պիտի ունենայ մեծ դժուարութիւններ, սակայն կեդրոնի յետսապահ, սկովտիացի միջազգային Քոլին Հենտրի (վերջերս վիրաւորուած), իր կողքին ունենալով գուիցերիացի Հենչոսը (Ս. վ. Համպուրկէն փոխանցուած), ոչ մէկ անհասկացողութիւն կ'ունենան բերդապահ Թիմ Ֆլաուըրգին հետ:

Քրիս Սաթըն՝ Պլէքպրրնի յառաջապահը, որ երեք տարի առաջ Նորիչ Սիթիէն փոխանցուած էր... կը տօնէ կոլ մը:

ԷՐԻՔ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ ՄԻԱՑԱԻ ԼՈՒՀԱՆ - ՔՈՒԻԳՈՅԻՆ

Հայաստանի ազգային խումբին անդամ Էրիք Ասատուրեան (31 տարեկան) ստորագրեց Ֆրանսայի Բ. դասակարգի Լուհան - Քուիգոյի տոմարներուն վրայ:

Նախապէս կենկանի, Լիլի, Լիոնի եւ Թուլուզի անդամ, Ասատուրեան հայրենի ազգային խումբին հետ երեք կոլ նշանակած է, որոնց վերջինը, անցեալ Շարաթ օր, Ալպանիոյ դէմ:

Լուհան - Քուիգս կը գրաւէ Բ. դասակարգի 15րդ դիրքը:

ՍԹԱԼՈՆԷ ՊԻՏԻ ՍՏԱՆՁՆԷ ՍԵՆՆԱՅԻ ԴԵՐԸ...

Յառաջիկայ ամիսներուն Եւրոպայի մէջ պիտի պատրաստուի ժապաւէն մը, նիւթ ունենալով «Ֆորմիւլա 1»ի նախկին ախոյեան, Իմալայի մէջ 1995ին արկածի կոտ գացած պրազիլիացի Այրթոն Սեննան:

Սլայ՝ Սիլվեսթըր Սթալոնէ պիտի ստանձնէ Սեննայի դերը: Ան վերջերս ստորագրեց համաձայնութիւն մը: Ժապաւէնին պատրաստութեան պիտի մասնակցին «Ֆորմիւլա 1»ի աստղեր՝ Ալէն Փրոսթ, Կերհարտ Պերկըր, եւ այլն:

ՓԱՆԻՍ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԻ ՇՐՋԱՎԱՁՔ

Վիրաւորուած Ֆրանսացի վարորդ Օլիվիէ Փանիս վերադարձաւ ինքնաշարժի մրցումներու շրջավագք, անցեալ Ցունիսի իր արկածէն 2.5 ամիս ետք: Ան «Ֆորմիւլա 1»ի Քանատայի կրան-փրիի մրցումներուն, իր Փրուտ ինքնաշարժով արկած մը ունեցած կր եւ կոտրած իր գոյգ ոտքերը:

Փանիս քանի մը շրջան կատարեց «Ֆորմիւլա 3»ի ինքնաշարժով մը Լը Քասըլէ շրջավագքին վրայ:

Հակառակ իր լաւագոյնը չներկայացնելով, Ֆրանսացին, որ փոխարինուած կր իտալացի Ճարնս Թրուլիով (Փրոսթի խումբէն ներս), յայտնեց, թէ շատ հանգիստ կր գտայ: Ան հաւանարար այս չարաթ ալ փորձ րնէ «Ֆորմիւլա 1»ի ինքնաշարժով մը:

ՖՈՒԹՊՈԼ ԹԷ «ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1»

Վայրկեան մը իր «*Ֆեռարի*»ն եւ «*Ֆորմիւլա 1*»ի աշխարհը մէկ կողմ ձգած, Միքայէլ Շումախըր կարմիր (մութ) գոյնով շապիկը հագած ֆութպոլի դաշտ ներկայացած է:

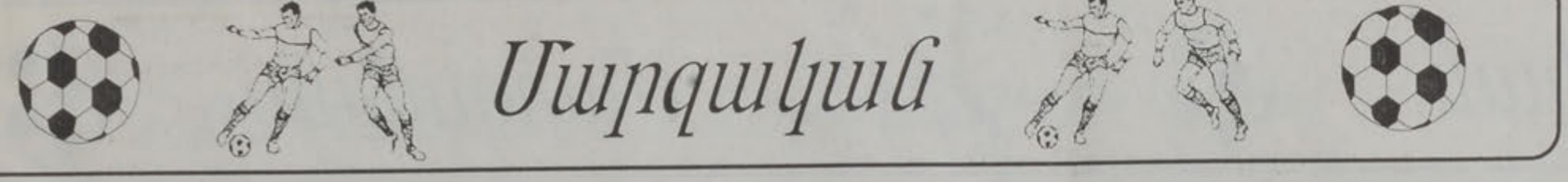
Կլոր գնդակի սիրահար, ան իր ազատ ժամերուն դաշտ կը ներկայանայ, ոչ-արհեստավարժ կազմերու դէմ մրցելով:

ՊԼԱՆ - ՔԷՕՓՔԷ՝ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյի պաշտպանողականը կրնայ վստահութիւն ներշնչել մարգիչ Ռոլան Քուրպիհի:

Կեդրոնի յետսապահ Լօրան Պլան (ձախին) եւ գերմանացի բերդապահ Անտրէաս Քէօպքէ դաշտին վրայ յաւապէս կը հասկցուին իրարու հետ եւ ամբողջական գործակցութեան մէջ են: Կը մնայ յառաջապահներուն, բարելաւել խումբին յարձակողականը:

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԽՈՅԵԱՆ ՌԻԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ

Սպանիոյ ախոյեանութեան Բ. հանգրուանի մրցումներուն, անցեալ տարուան ախոյեան Ռիալ Մատրիտ 2-0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրեց Սալամանքայի դաշտին վրայ։

Ռիալ Սարակոսայի նախկին յառաջապահներէն՝ Ֆեռնանտօ Մորիէնթէս 10րդ եւ 20րդ վայրկեաններուն նշանակեց Մատրիտի կազմին գոյգ կոյերը։

Հակառակ յաւ սկսելուն, Ռիալի մարգիկները, որոնցմէ կը բացակայէին Միւքէր, Միաթովիչ եւ Սիտորֆ, հետզհետէ մեղմացուցին իրենց յարձակումները առիթ տալով մրցակիցին, որ յարձակի։

Բայց բարերախտաբար Ռիալի բերդապահ Սանթիագօ Քանիգարէսի հերոսութիւնները «անաղարտ» պահեցին իր բերդը։ Ան նոյնիսկ գսպեց Փաուլերայի փենալթին (Բ. կիսախաղին)։

Այլ պահեստի յառաջապահ մը, որ նշանակեց չարաթեվերջին, Աթլեթիքօ Մատրիտի Ռատկ Պոկտանովիչն էր։ Պոկտանովիչ, որ փոխարինած էր իտալացի Քրիսթիան Վիէրիին (ազգային խումբին հետ կը գտնուի), 2 կոլ նշանակեց Ռիալ Վայատոլիտի դէմ յաղթանակին։ Սանթի, Լարտին եւ Քիքօ նշանակեցին Աթլեթիքոյի մնացեալ կոյերը։

Վայատոլիտ որ իր առաջին մրցումին ալ 3-1 արդիւնքով պարտուած էր, 5-0 արդիւնքով պարտուեցաւ եւ մնաց վերջին դիրքին վրայ։

Մտորեա՛ արդիւնքները.

Էսփանիոլ - Սելթա	1-1
Տեփորթիւօ Քորուննա - Մայորքա	1-1
Մերիտա - Քոմփոսթելա	3-3
Ռեալ Սոսիետատ - Ռասինկ Սանթանտեր	1-0
Սալամանքա - Ռեալ Մատրիտ	0-2
Սփորթինկ Խիխոն - Թեներիֆէ	0-2
Սարակոսա - Օվիետօ	3-3
Ռեալ Պեթիս - Աթլ. Պիլպաօ	1-1
Աթլ. Մատրիտ - Վայատոլիտ	5-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	*ԿԷՏ*
1. Ատլ. Մատրիտ	4 (6-1)
2. Քոմփոսթելա	4 (5-3)
եւ Օվիետօ	4 (5-3)
4. Ռեալ Պեթիս	4 (4-2)
եւ Էսփանիոլ	4 (4-2)
6. Ռեալ Մատրիտ	4 (3-1)
7. Թեներիֆէ	4 (2-0)

ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1

ՔՈՒԼԹԱՐՏ ՇԱՀԵՑԱՒ ԻՏԱԼԻՈՅ *ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ*

Կիրակի օր, Մոնցայի մէջ տեղի ունեցաւ Իտալիոյ կրաւի փրին, որ այս տարեշրջանի «Ֆորմիւլա 1»ի 13րդ շրջափակն է։

Բրիտանացի Տէյվիտ Քուլթարտ իր Մաքլարէնով յաջողեցաւ շահիլ իր ասպարէզի 3րդ կրաւի փրին, մինչ ախոյեանութեան գլխաւոր թեկնածուներ Միքայէլ Շումախըր եւ Ժաք Վիլնէօվ ձախողեցան յաւելեալ ուեներ։

Ինչպէս յստակ էր սկիզբէն, այս շրջափակը, որ ամէնէն արագը կը համարուի (որոշ տեղեր արագութիւնը կը հասնի 343 քլմ.-ժամ) պէտք ունի միայն արագ ինքնաշարժներու։ Հոս վարպետութիւնը կարեւոր չէ։ Ինքնաշարժին արագութիւնը ինչպէս նաեւ փիթ սթափը շատ կարեւոր են։ Փիթ սթափը այն տեղն է, ուր ինքնաշարժներ իրենց անիւները կը փոխեն եւ պենզին կը լեցնեն։

Մրցումին սկիզբէն Ժան Ալեզի իր Պենեթոնով սկրսաւ պարագլուխի դիրքի վրայ եւ մնաց մինչեւ 32րդ շրջան, ուր ինք եւ Բ. դիրքը գրաւող Քուլթարտ փիթ սթափ մտան։ Քուլթարտ 7.4 երկվայրկեանի պէտք ունեցաւ իսկ Ալեզի՝ 8.7 եւ մրցումին դեկը ստանձնեց Քուլթարտ մինչեւ մրցումի աւարտ։

Մասնաւոր հետաքրքրական մրցակցութիւն չեղաւ, ինքնաշարժներ չփորձեցին կամ չկրցան գիրար կերպանդել։

Գերմանացի Հայնց Հարալտ Ֆրենցրն (Ուիլիամս) 3րդ դիրքը գրաւեց, իր ետին ձգելով իտալացի Ճիանքարլօ Ֆիկիքելան (Ճորտրն), Վիլնէօվը եւ Միքայէլ Շումախըրը։

Շումախըրի եւ Վիլնէօվի տարբերութիւնը նուազեցաւ 10ի։

Ստորեւ մրցումին թեքնիք դասաւորումը։

Մրցումի երկարութիւն 53 շրջան (305.785 քլմ.)

1.- *Տէյվիտ Քուլթարտ (Բրիտանիա) Մաքլարէն 1 ժամ 17' 4".609*

2.- *Ժան Ալեզի (Ֆրանսա) Պենեթոն 1".937 ուշ*

3.- *Հայնց Հարալտ Ֆրենցրն (Գերմանիա) Ուիլիամս 4".343 ուշ*

4.- *Ճիանքարլօ Ֆիկիքելա (Իտալիա) Ճորտրն 5".871 ուշ*

5.- *Ժաք Վիլնէօվ (Քանատա) Ուիլիամս 6".416 ուշ*

6.- *Միքայէլ Շումախըր (Գերմանիա) Ֆեռարի 11".481 ուշ*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Միքայէլ Շումախըր (Գերմանիա)	67
2.- Ժաք Վիլնէօվ (Քանատա)	57
3.- Ժան Ալեզի (Ֆրանսա)	28
4.- Հայնց Հարալտ Ֆրենցրն (Գերմանիա)	27
5.- Տէյվիտ Քուլթարտ (Բրիտանիա)	24
6.- Կերհարտ Պերկըր (Աւստրիա)	21
7.- Էտի Ըրվայն (Բրիտանիա)	18
8.- Ճիանքարլօ Ֆիզիքելա (Իտալիա)	17
9.- Օլիվիէ Փանիս (Ֆրանսա)	15
10.- Միքա Հաքինէն (Ֆինլանտա)	14
եւ Ճոնի Հերպըրթ (Բրիտանիա)	14
12.- Ռալֆ Շումախըր (Գերմանիա)	11
13.- Տէյմըն Հիլ (Բրիտանիա)	7
14.- Ռուբենս Պարիչելօ (Պրազիլիա)	6
15.- Ալեքսանտր Վուրց (Աւստրիա)	4
16.- Եարնօ Թրուլլի (Իտալիա)	3
17.- Միքա Սալօ (Ֆինլանտա)	2
եւ Շինճի Նագանօ (Ճափոն)	2
19.- Նիքոլա Լարինի (Իտալիա)	1

1998ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՔՏՈՒՄ

ՃԱՓՈՆ, ՀԱՐ. ՔՈՐԷԱ ԵՒ Մ. Ն. ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Շարաթավերջին Ասիոյ, ինչպէս նաեւ միջին եւ հիւսիսային Ամերիկայի գօտիներէն ներս տեղի ունեցան 1998ի Մոնտիալի գտումի գծով մրցումներ։

Թոքիոյի մէջ, Ճափոն յաւ ձեւով սկսաւ Բ. հանգրուանը, եւ 6-3 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Իւգոսլաւիոյ։

Քագուշոյի Միուրա (4) Հիտեթոշի Նաքաթա եւ Շոճի Ճօ նշանակեցին Ճափոնի 6 կոյերը, իսկ Իկոր Շքվիրին, Անտրէ Ֆիոտորով եւ Օլեկ Շացիխ՝ իւգոսլաւներուն կոյերը։

Օր մը առաջ, Հարաւային Քորէա 3-0 արդիւնքով պարտութեան մատնած էր Ղազախստանը։

Ջոյ Եոնկ Սու հեթ-թրիք մը իրագործեց այս մրցումին։

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	*ԿԷՏ*
1.- Ճափոն	3 (6-3)
2.- Հար. Քորէա	3 (3-0)
3.- Իւզպեքիստան	0 (3-6)
4.- Ղազախստան	0 (0-3)
5.- Ա. Մ. Էմիրութիւններ	0 (0-0)

Նշենք, թէ Ա. խմբակին մաս կը կազմեն Իրան, Քուէյթ, Չինաստան, Սէուտական Արաբիա եւ Քաթար։

Քոնքաքաֆի (միջին եւ հիւսիսային Ամերիկայի գօտի) գօտիէն ներս, Մ. Ն. 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Քոսթա Ռիքան։

Մրցումը տեղի ունեցաւ Փորթլէնտի մէջ 27 հագար համակիրներու առջեւ, եւ թէպ Ռամոս 78րդ վայրկեանին նշանակեց մրցումին միակ կոյը։

ԹԵՆԻՍ

ՌԱՖԹԵՐ ԵՒ ՀԻՆԿԻՍ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Երկկ առաւօտեան ժամերուն վերջ գտաւ այս տարւան թենիսի 4րդ եւ վերջին կրեճոտ սլեմի մրցաշարքը՝ Եու. Էս. Օփընը։

Անակնկալներով հարուստ այս մրցաշարքն ալ վերջ գտաւ անակնկալով մը, ուր 13րդ դասուած թենիսմէն Փաթրիք Ռաֆթըր 2 ժամ 26 վայրկեան պայքարէ ետք, կրցաւ պարտութեան մատնել բրիտանացի Կրէկ Ռուսեթսքին՝ 6-3, 6-2, 4-6 եւ 7-5 արդիւնքով։

Ռաֆթըրի (24 տարեկան) առաջին տիտղոսն էր այս կրեճոտ սլեմի գծով, մինչ Ռուսեթսքի, որ 24 տարեկան եղած էր Շարաթ օր, առաջին անգամ ըլլալով կը հասնէր աւարտական մրցումին։

Ռաֆթըր 7 էյս արձանագրեց, մինչ Ռուսեթսքի՝ 9։ Այս վերջինը մրցանիշ մըն ալ հաստատեց՝ ամէնէն արագ սերվիսը արձանագրելով։ Ան 230 քմ. ժամական արագութեամբ ուղղային սերվիս մը տուաւ։

Կիսաւարտականին, Ռաֆթըր դուրս ձգած էր Մայքըլ Ջանկր, իսկ Ռուսեթսքի՝ չուէտացի Եոնաս Պիորքմանը։

Աղջկանց աւարտական մրցումին, թիւ 1 գուիցերիացի Մարթինա Հինկիս 6-0 եւ 6-4 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ամերիկացի Վինըս Ուիլիամսը 1 ժամ 2 վայրկեան տեւող մրցումի մը։

Ուիլիամս, որ սեւամորթ «հսկայ» մըն է, էյս մը արձանագրեց, բայց 4 անգամ ալ «տապըլ ֆոլթ» (կրկնակի սխալ) րրաւ։

16 տարեկան Հինկիս, այս տարի իր կատարած 65 մրցումներէն 63րդը յաղթեց։ Ան Աւստրալիոյ եւ Ուիմպըլտընի կողքին, այս տարի չահեցաւ կարեւոր 4էն՝ 3 կրեճոտ սլեմի մրցաշարքեր։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Քանատական տոլար	1.3814/19
Գերմանական մարք	1.8022/25
Հոլանտական ֆլորէն	2.0290/00
Զուիցերիական ֆրանք	1.4756/66
Պելճիքական ֆրանք	37.19/20
Ֆրանսական ֆրանք	6.0637/47
Իտալական լիր	1757.5/8.3
Ճափոնական եէն	121.05/15
Շուէտական քուրոն	7.7819/86
Նորվեկիական քուրոն	7.4115/82
Դանիական քուրոն	6.8608/28
Մէկ սթերլին	1.5890/00
●Մէկ օնս ոսկին	321.80/322.20$

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական բլթոսկի	31,33 - 35,37 լ.ո.
Իրաքեան տինար	47,79 - 51,92 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	4071,08 - 4075,62 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5036,88- 5040,52 լ.ո.
Յորդանեանեան տինար	2164,09- 2168,63լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	419,62 - 420,97 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	407,92 - 411,97 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	47,77 - 48,79լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	419,37 - 423,41լ.ո.
Եգիպտական կինէ	449,83 - 453,87 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2435,29 - 2439,42լ.ո.
Գերմանական մարք	847,11 - 851,65 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	748,70 - 756,23 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	249,20 - 253,17 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1037,20 - 1039,48 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	39,45 - 41,25 լ.ո.
Դանիական քուրոն	221,03 - 225,07 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	195,72 - 198,07 լ.ո.
Սպանական փեզեթա	8,97 - 13,80 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,3080 - 0,4590 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2879,85- 2883,65լ.ո.
Իտալական հազար լիր	868,00 - 872,00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	10,19 - 14,90 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	480,50 - 484,80 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1530,50 - 1539,50լ.ո.
Քանատական տոլար	1108,11 - 1111,19լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1119,18 - 1121,16լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	116,000 - 121,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	115,000 - 120,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	103,000 - 108,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	595,000 - 600,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ճոյլ ոսկի	15,150,000 - 16,150,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	319,03 $ - 322,35 $
Մէկ օնս արծաթ	4,68 $ - 4,73 $

● ՍՈԼԻՏԷրի ԲԱԺԱՆԵԹՈՒՂԹԸ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	14 7/8	14 00
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	14 1/2	14 1/8

ԱՋԳ. ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՃ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

●1997-98 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան Երկուշաբթի 1 Սեպտեմբերէն մինչեւ Ուրբաթ 26 Սեպտեմբեր 1997, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9.00-12.00, բացի Շաբաթ օրերէն։

●Բոլոր անոնք, որ կը փափաքին վեղչի դիմումնագիր ներկայացնել, պարտին վերոյիշեալ ժամանակաշրջանին դիմել տնօրէնութեան։ Այդ թուականէն ետք՝ վեղչի դիմումնագրերը կը մերժուին։

ՊՐԸՎԷԻ (9ՐԴ) ԵՒ Բ. ՊԱՔԱԼՕՐԷԱՅԻ (12ՐԴ) ԿԱՐԳԵՐ

●Պրըվէի (9րդ) եւ Բ. պաքալօրէայի (12րդ) դասարանները դասաւանդութիւնները կը սկսին Շորեքշաբթի 3 Սեպտեմբեր 1997ին։

ՎԵՐԱԴՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

●Վերաքննութիւնները եւ մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան 23, 24 եւ 25 Սեպտեմբեր 1997, առաւօտեան ժամը 8.00էն սկսեալ։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

●1997-98 կրթական տարեշրջանի վերամուտը տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1997ին։

ՄԱՆՕԹ

●Վեցերորդ դասարանին համար, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, նախապատուութիւն պիտի տրուի կանուխ արձանագրուողներուն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Ոսկերիչ վարպետ *սատաքէր*ներ եւ մոմի վրայ աշխատող օրիորդներ, DIOREL վաճառատան համար։ Հեռ. 583200 եւ 260782։

ԴԱՇՆԱԿԻ ԴԱՍԵՐ

● Անձնական դասընթացքներու համար։ Դիմել՝ պրն. Մուշեղ Սարգիսեանին (վկայեալ Պելկրատէն)։ Հեռ. 04-925243։

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է ԱՐԴԷՆ

ՄԱՐԶԻԿ ՀԱՄՇ

ԺԲ. ՏԱՐԻ. 1997, ԹԻԻ 8 (182)

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ե. մարզախաղերուն նուիրուած այս բացառիկ թիւով կարդալ.-

●Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզական բանակին նորագոյն յաղթանակը

●Մարզախաղերու ընդհանուր արդիւնքները

●Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնական վարչութեան պաշտօնական այցելութիւնները

●Ամերիկեան դրօշին ծածանումը եւ Անծանօթ Զինուորի շիրիմին այցելութիւնը

●Մարզախաղերուն «աղի ու պղպեղը»

●Եռագոյն դրօշը, Քոալան եւ պաքէթի գլուխը ...

●Ինչպէս նաեւ նախապարտ Արմէն Սմբատեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնական վարչութեան միջեւ փոխանակուած նամակները, Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի նորագոյն անդրադարձները եւ լիբանանեան Ֆութպոլին նուիրուած Յովհաննէս Տէր Յարութիւնեանի եւ Թորգոմ Թակուարկիները։ 40 էջ։ Սակ՝ 3000 լ.ո.։

Ստանալու համար դիմել «Մարզիկ»ի գրուիչ Յակոբ Գարակէօզեանին եւ «Մարզիկ»ի կեդրոն (Պուրճ Համուտ, Ճիճիշեան թաղ. հեռ. 260117)։

Լ. Ս. ԽԱՉԻ ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱՆՊԱՍՏԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լ. Ս. Խաչի Շրջանային վարչութեան երկրորդական վարժարաններու սաներուն կրթանպաստի արձանագրութիւնները, 1997 - 1998 տարեշրջանի համար, կը սկսին Երկուշաբթի, 6 Հոկտեմբերին եւ կ'երկարին մինչեւ 17 Հոկտեմբեր 1997, ամէն Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, առաւօտեան ժամը 9էն 12, Լ. Ս. Խաչի Արաքսի Պուլղուրճեան Ընկերաբժշկական կեդրոնին մէջ, Հրդ յարկ։

Լ. Ս. Խաչի Շրջանային վարչութեան համալսարանական կրթանպաստի արձանագրութիւնները, 1997 - 1998 տարեշրջանին համար, կը սկսին Երկուշաբթի, 15 Սեպտեմբերին եւ կ'երկարին մինչեւ Ուրբաթ, 19 Սեպտեմբեր 1997, առաւօտեան ժամը 9էն 12, Լ. Ս. Խաչի Ա. Պուլղուրճեան Ընկերաբժշկական կեդրոնին մէջ, Հրդ յարկ։

●*ՄԱՆՕԹ.- Կը խնդրուի թեկնածուներէն իրենց հետ ունենալ անձնաթուղթի կամ խրած քաւտի պատճէնը եւ նախորդ տարուան նիշերը։*

Լ. Ս. ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱՆՊԱՍՏԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Լ. Ս. Խաչի բոլոր մասնաճիւղերու կրթանպաստի արձանագրութիւնները, 1997 - 1998 տարեշրջանի համար, (ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ եւ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ) տեղի պիտի ունենան Լ. Ս. Խաչի մասնաճիւղերու կեդրոններուն մէջ, Հինգշաբթի, 2 Հոկտեմբերէն մինչեւ Ուրբաթ, 10 Հոկտեմբեր 1997, ամէն օր առաւօտեան ժամը 10էն 12, բացի Շաբաթ օրերը։

Լ. Ս. ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՉԵՐԲԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324, 262221։

ԱՋԳ. ԼԵԻՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՃ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

●1997-98 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան Երկուշաբթի Սեպտեմբերէն մինչեւ Ուրբաթ 26 Սեպտեմբեր 1997, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9.00-12.00, բացի Շաբաթ օրերէն:

●Բոլոր անոնք, որ կը փափաքին կեղչի դիմումնագիր ներկայացնել, պարտին վերոյիշեալ ժամանակաշրջանին դիմել տնօրէնութեան: Այդ թուականէն ետք՝ կեղչի դիմումնագրերը կը մերժուին:

ՊՐԷՕվէի (9ՐԴ) ԵՒ Բ. ՊԱՔԱԼՕՐԷԱՅԻ (12ՐԴ) ԿԱՐԳԵՐ

●Պրէօվէի (9րդ) եւ Բ. պաքալօրէայի (12րդ) դասարանները դասաւանդութիւնները կը սկսին Չորեքշաբթի 3 Սեպտեմբեր 1997ին:

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

●Վերաքննութիւնները եւ մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան 23, 24 եւ 25 Սեպտեմբեր 1997, առաւօտեան ժամը 8.00էն սկըսեալ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

●1997-98 կրթական տարեշրջանի վերամուտը տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1997ին:

ՄԱՆՕԹ

●Վեցերորդ դասարանին համար, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, նախապատուութիւն պիտի տրուի կանուխ արձանագրուողներուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ճԵՄԱՐԱՆՆԵՐ ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Սեպտեմբեր 15ին կը վերաբացուին զոյգ ճեմարաններու գրասենեակները ամէնօրեայ դրութեամբ ժամը 8էն 12:

Ծ. եւ ԺԱ. դասարաններու վերաքննութիւները տեղի կ'ունենան հետեւեալ յաջորդականութեամբ.-

Երեքշաբթի, 16 Սեպտեմբեր.- *Ուսողութիւն եւ հայոց պատմութիւն:*

Չորեքշաբթի, 17 Սեպտեմբեր.- *Բնագիտութիւն եւ քիմիագիտութիւն:*

Հինգշաբթի, 18 Սեպտեմբեր.- *Լեզուներ:*

Վերոյիշեալ դասարաններու կարգափոխութեան ժողովը՝ Ուրբաթ, 19 Սեպտեմբեր: Երկրորդական բաժինի դասերը կը վերսկսին Երկուշաբթի, 22 Սեպտեմբերին:

Մնացեալ բոլոր դասարաններու վերաքննութիւները տեղի կ'ունենան հետեւեալ յաջորդականութեամբ.-

Չորեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր.- *Հայերէն եւ արաբերէն:*

Հինգշաբթի, 25 Սեպտեմբեր.- *Ֆրանսերէն եւ ուսողութիւն:*

Ուրբաթ, 26 Սեպտեմբեր.- *Գիտութիւններ եւ պատմական նիւթեր:*

Կարգափոխութեան ժողովը՝ Երկուշաբթի, 29 Սեպտեմբեր:

1 Հոկտեմբերին՝ վերամուտ Թ. դասարանի:

2 Հոկտեմբերին՝ վերամուտ միջնակարգ դասարաններու:

3 Հոկտեմբերին՝ վերամուտ նախակրթարանի:

Երկուշաբթի, 6 Հոկտեմբերին՝ վերամուտ մանկապարտեզի դեղին եւ կանաչ դասարաններու:

Չորեքշաբթի, 8 Հոկտեմբերին՝ վերամուտ մանկապարտեզի կապոյտ եւ վարդագոյն դասարաններու:

Մանկապարտեզի եւ միւս բաժիններու գոգնոցներու եւ գիրքերու վաճառքը տեղի կ'ունենայ, Չորեքշաբթի 24, Հինգշաբթի 25 եւ Ուրբաթ 26 Սեպտեմբերին:

«ԱՋԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 եւ 583026:

ՍԲԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՖԱՆԱՐ

ՀԵՌ. 891068 - 891099

ՎԵՐԱՄՈՒՏ 1997 - 1998 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ

Արձանագրութիւնները կը շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 8էն 2, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն, մինչեւ Սեպտեմբեր 29:

Սեպտեմբեր 16ին վերամուտ է ԺԱ. եւ ԺԲ. դասարաններու. Սեպտեմբեր 30ին Ժ. եւ միջնակարգ դասարաններու. Հոկտեմբեր 2ին նախակրթարանի եւ ծաղիկ դասարաններու. Հոկտեմբեր 6ին Ծիլ, բողբոջ եւ կոկոն դասարաններու:

Վերաքննութիւները տեղի կ'ունենան Սեպտ. 18ին առաւօտեան ժամը 8էն սկսեալ:

Համազգեստները եւ գիրքերը կը վաճառուին Սեպտեմբեր 19էն 29, բացի Կիրակի օրերէն:

Դասաւանդութիւնները կը կիրարկուին կէսօրեայ դրութեամբ մինչեւ Հոկտ. 3:

Սեպտեմբեր 30ի առաւօտը միայն աշակերտները վարժարան կու գան սեփական միջոցներով: Վերադարձը ապահովուած է:

Ջերմօրէն կը խնդրենք, պատուական ծնողներէն՝ յարգել վերամուտի թուականները:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

25ԱՄԵԱԿ ՓՈԼԻԿԼՈՒԹ

25 ԿՐԹԱԹՈՇԱԿ

25ԱՄԵԱԿ ՓՈԼԻԿԼՈՒԹ

ՓՈԼԻԿԼՈՒԹ արուեստի բարձրագոյն վարժարանի հիմնադրութեան 25ամեակին առիթով, տնօրէնութիւնը հաստատած է 25 կրթաթոշակ *պրըվէի* եւ *պաքալօրէայի* քննութեանց մէջ յաջողած այն աշակերտներուն համար, որոնք կը գրաւեն իրենց վարժարաններուն առաջին երեք դիրքերը:

Եթէ յաջողած ես *պաքալօրէայի* քննութեանց, կրնաս հետեւիլ համալսարանական եռամեայ դասընթացքներուն:

Եթէ ունիս *պրըվէի* վկայական, կրնաս հետեւիլ *պաքալօրէայի* դասընթացքի:

Եթէ միջնակարգի աշակերտ ես, արձանագրուէ *պաքալօրէայի* կամ տարբեր մասնագիտութեանց նախապատրաստական դասարանի:

Մասնագիտութիւններ՝ համակարգիչ ●առեւտրական գիտութիւններ ●քարտուղարութիւն ●մանկապարտէզապահի ●ներքին յարդարանք ●*սթիլիսթ*:

ՓՈԼԻԿԼՈՒԹ վարժարան, Տորա, հեռ. 01-251320 եւ 03-299484:

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՊԵՏՐՈՍ ՇԷՄՄԷՍԵԱՆ

ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՍԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԿՈՉ

Մեծի Տաճն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարեան հովանաւորութեան ներքեւ գործող Գայիանեան Քոյրերու Սիաբանութիւնը իր շարքերը խտացնելու համար ներկայիս կոչ կ'ուղղէ մեր ժողովուրդին:

Բոլոր այն երիտասարդուհիները, որոնք կը փափաքին Գայիանեան միաբանութեան անդամ դառնալ, պէտք է անձամբ դիմեն կաթողիկոսարան, Անթիլիաս, Երեքշաբթի 16էն մինչեւ Ուրբաթ 19 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 9-12, ներկայանալով Զարեհ եպս. Ազնաւորեանին, Քրիստոնէական դաստիարակութեան գրասենեակը:

Թեկնածուները կրնան բերել իրենց ծնունդի, դպրմանու որ լրացնեն անհրաժեշտ դպրմանութիւնները եւ, մանաւանդ, դիմորոշուի ըլլան ուսումնական կանոնաւոր ընթացքի մը անցնելու, հոգեւոր եւ ծառայական կեանքի դաստիարակութեան համար:

Ուշի կոչ կ'ուղղենք այն երիտասարդուհիներուն, որոնք կրօնաւորական կեանքի սէրը եւ հակումը ունին, Աստուծոյ, հայ ժողովուրդին եւ Հայաստանեայց Առաքելական Մայր Եկեղեցիին ծառայելու ջերմագոյն կոչումը կը զգան իրենց մէջ եւ դիմորոշուած են Եկեղեցւոյ հովանիին տակ ամբողջական ծառայութեան կեանքի մը նուիրուելու, որ յիշեալ բնականութեան արձանագրուելու կան իրենց հետ բերելով.

1.- Երկու վկայերի կոնտակար:
2.- Ծննդեան վկայագիր:
3.- Ջրցանի հոգեւոր հովիտի կողմէ վկայագիր:
4.- Ընդհանուր առողջութեան մասին վկայող բժշկական վկայագիր:

Կանխաւ ժամադրութիւն առնելու համար հեռաձայնել Անթիլիաս, 521120 կամ 410003 թիւերուն:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԲԱԽՏԱԽՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Սօսի Ճաղրայեան բախտաւորուած են երկրորդ աղջիկ զաւակով մը

ՍԵԻԱՆ

6 Սեպտեմբեր, 1997

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●SALON MIKE կարիք ունի *մանիքիւրիսթ* եւ *էսթէթիսիէն* մը: Հեռ. 260494 եւ 264267:

Sacoche ساكوش

ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ ԱՃԵԼԱՐՂԸ

TAG HEUER | RADO Switzerland

MICHEL JORDI GENEVE

SEIKO | TISSOT Quality Time

CITIZEN

Timberland

GIORGIO WATCH | MONT BLANC

S.T. Dupont PARIS

Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ, Հեռ. 266366, 262612, 580560

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Գեղեցկագիտական արտադրութիւններ (cosmetics) վաճառող *(փլասիէ)* փորձառու երիտասարդուհիներ: Հեռ. 265449:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Եպրաքսի Գարամանուկեան եւ զաւակունք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան սուգին:

★ ԻՆՉ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ★

★ *ԽՈՒ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Եռանդուն պիտի բլլաք, պիտի օգտագործէք ձեր բոլոր կիսակիրճները, ի գործ դնելով ձեր պահեստի ուժերը: Օրը փայլուն է եւ շահաբեր:

★ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Անխոհեմ մի՛ բլլաք ֆիզիքական ձեր առողջութեան համար, որովհետեւ կրնաք անհանգստանալ պատճառութեամբ կամ շատակերութեամբ: Այս պատճառով կրնաք ձեռնարկել ծրագիր մը:

★ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Սիրային արկածախնդրութիւն մը հաւանական է, եւ կ'ուզէ առաջ անցնել: Բայց կ'արժէ այս արկածախնդրութիւնը. այս հարցում ուղղեցէք դուք ձեզի եւ քան այլեւ առէք ձեր որոշումը:

★ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Օրը նպաստաւոր չէ, աշխատանքի մէջ պիտի բնաւ ախալեներ, գլուխ հաշիւով մըն ալ գնումներ պիտի կատարէք, ինչ որ օրը պիտի վերածեն անսրբագրելի եւ անհամ վիճակի:

★ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Ուշադիր եղէք ձեր առողջութեան. նուազագոյն անհանգստութիւն ձեզ պիտի տանի խոռոչին, պատճառութեամբ, կամ այլ տեսակի ցաւի, անհանգստութեամբ: Ուրեմն եղէք յոյժ խոհեմ:

★ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Ձշմարտութիւնը արտայայտելը միշտ ալ օգտակար կամ հանելի չէ. հարկ է երբեմն խօսիլ անձրեւի կամ օդի ջերմութեան մասին:

★ *ԿՇԻՌ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Բաւարար ուժն ու եռանդը ունիք դուրս գալու համար ձեր վերապահ կեցուածքէն, արժեւորելով ձեր կարողութիւնները եւ շնորհները, որոնք պիտի ծափահարուին:

★ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Եթէ մէկու մը հետ վէճի բռնուիք, կամ բնդդիմադիր մը լեզու հանի ձեզի դէմ, պիտի կարենաք զսպուիլ նուաճելու ձեր արթնամտութեամբ եւ շնորհիւով:

★ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Յետաձգեցէք ճամբորդութիւն մը կամ տեղափոխութիւն մը. այսօր նաւուն մնացէք ձեր տեղը, որովհետեւ օրը նպաստաւոր չէ նախաձեռնութիւններու:

★ *ԱՅԾԵԼՁԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Խմբակով ձեր աշխատանքը շարունակեցէք. արդիւնաւէտ է օրը: Ձեր ապրելակերպը պիտի բլլայ սմանչելի եւ պիտի օգտակար ձեր աշխատանքին:

★ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Ձեր զգացական ներաշխարհը լիչ մը կրնայ երեւոյթներ պիտի առեղծէ, մանաւանդ եթէ ամուրի էք: Սիրային յարաբերութիւններուն մէջ եղէք չափաւոր:

★ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Դրամական հաշիւներ բրէ՛, լիչ կը վերաբերի ձեր պիտանելիի կամ անհատական գործառնութեանց: Դրամատան կամ գործի համար ներդրում կամ այլ նախաձեռնութիւններ նպաստաւոր են այսօր:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3773

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Հայոց Գ. ամիսը - Դրամ (հակ.):*
2. *Որսկան - Ետին դարձած տղամարդ:*
3. *Երկայրի տապար - Մառաչատ տարածութիւն:*
4. *Ակռային - Յետոյ:*
5. *Հայեացք, ակնարկ:*
6. *Հաւապի թռչուն մը (հակ.) - Վրան երկաթ ծեծելու պողպատեայ կագմած:*
7. *Մովաչուն - Սլաքի:*
8. *Արաբական երկիր - Թարմ, մատաղ:*
9. *Ակատ, կուր - Էական բայ (հակ.):*
10. *Լծորդութիւն - Երիտասարդ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Գիրութենէն միսերը չարժին - Փեկոն:*
2. *Կեղտոտ կամ անպատիւ:*
3. *Ահապին, վիթխարի:*
4. *Կոտտանք, կսկիծ - Փոխանակ:*
5. *Ստացական ածական - Մովագոյն (հակ.) - Շապկապ (հակ.):*
6. *Կտրոց - Հարիւրամեակ:*
7. *Թաքուն պայթուցիկ (հակ.):*
8. *Վտարել, քչել:*
9. *Շրջ. գրաստի կօշիկ - Հրազանիծննդավայրը:*
10. *Իգական ստար անուն - Մնիլ, յաւէրժանալ (հակ.):*

ԹԻՒ 3772

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ս	Ղ	Կ	Ե	Լ	■	Ք	Ա	Մ	Ի
2	Կ	Ե	Ա	Ն	Ք	■	Ա	Մ	Ի	Կ
3	Ա	Մ	Դ	■	Ե	Ջ	Ն	Ի	Կ	■
4	Հ	Ա	Տ	Ը	Ն	Տ	Ի	Ր	■	Կ
5	Ա	Հ	Ե	Դ	■	Ա	■	Ա	Հ	Ա
6	Կ	■	Ց	Ձ	■	Ր	Ի	Ն	Ա	Դ
7	■	Հ	Ի	Ա	Ն	Ա	Լ	■	Կ	Կ
8	Դ	Ե	■	Ն	Ա	Ն	Ի	Ր	■	Ե
9	Ա	Ր	Ա	Ք	Ս	■	Ա	Ի	Ե	Լ
10	Տ	Ա	Դ	■	Ք	Ո	Ս	Ո	Տ	■

ՇԻՐԱՔ ՌՈՒՍԻԱ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք այս ամսեվերջին Ռուսիա իր պաշտօնական առաջին այցելութիւնը պիտի տայ: Շիրաքի մէկ խորհրդականը յայտնեց, որ այցելութեան նպատակն է ցոյց տալ, որ Փարիզ ներկայիս Ռուսիան կը նկատէ քաղաքական եւ տնտեսական բանալի գործակից մը:

Եռօրեայ այցելութիւնը պիտի սկսի Սեպտեմբեր 25ին: Նախագահ Շիրաքին պիտի ընկերակցին ճարտարարուեստի մարզի ֆրանսացի պատասխանատուներ:

ՀԱԾԻՄԱԹՕ - ԵԼՑԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Միւս կողմէ, «Քիոտօ» լրատու գործակալութիւնը երէկ հաղորդեց, թէ Ճափոնի վարչապետ Ռիւթարօ Հաշիմոթօ եւ Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին Նոյեմբեր 1 եւ 2ին անպաշտօն տեսակցութիւններ պիտի ունենան Սիպերիոյ մէջ՝ Բ. Աշխարհամարտէն ի վեր գոյութիւն ունեցող հոդային հարցերը քննարկելու համար:

(ՌԷՕԹԸՐ)

ԹԱԼԵՊԱՆ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՔ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐԷ

ԻՍԼԱՄԱԲԱՏ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ) - Աֆղանիստանի իսլամական Թալեպան շարժումը Երկուշաբթի օր հաւաստեց, որ իր ուժերը գրաւած են հիւսիսային Թաշկուրդան քաղաքը:

Թալեպանի բաներբ Ուաքիլ Ահմատ հաղորդեց Թաշկուրդանի գրաւման լուրը, սակայն ան մանրամասնութիւններ չփոխանցեց:

Իսլամական շարժումին լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ ընդդիմադիր ուժերուն հետ բախումին սպաննուած են իսլամական 13 գինեալ եւ ութ ընդդիմադիր:

ԱԼՃԵՐԻԱ. ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ) - Ալճերիոյ ապահովութեան ուժերը իսլամական 21 գինեալ սպաննած են կիրակի օր՝ 69ի բարձրացնելով անցեալ շաբաթ սկսած արշաւի մը գոհերուն թիւը, յայտնեց «Լա Թրիպիւն» օրաթերթը Երկուշաբթի օր:

Օրաթերթին տեղեկութիւններուն համաձայն, 21 գինեալները Չինեալ Իսլամական Շարժումի անդամներ են: Ապահովութեան ուժերը գինեալները սպաննած են ՔՃՖ Լեֆքիր լեռնային շրջանին մէջ՝ մայրաքաղաք Ալժէրէն 50 քմ. հեռու: «Լա Թրիպիւն» նաեւ յայտնեց, որ ապահովութեան ուժերը 48 գինեալ սպաննած են Հինգշաբթի գիշեր տեղի ունեցած բախումի մը ընթացքին:

ՔԱՊԻԼԱՅԷՆ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ՝ ԱՆԱՆԻ

ՊԵՈՆ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ) - Մակի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան Երկուշաբթի օր յայտնեց, որ նախկին Զայիրի նախագահ Լօրան Քապիլայէն երաշխիք ստացած է, որուն համաձայն հաւաքական չարդերու մասին քննութիւնը պիտի շարունակուի:

Անան նաեւ, որ Շաբաթ օր Քապիլայի առորագրութիւնը կրող նամակ մը ստացած է, որուն մէջ Քոնկոյի ժողովրդավարական Հանրապետութեան նախագահը կը հաւաստէ, թէ կառավարութիւնը յանձնառու կը մնայ եւ թէ ՄԱԿի քննիչները կրնան իրենց գործը կատարել:

Անանի կողմէ նշանակուած 23 անդամներէ կազմուած պատուիրակութիւնը երկու շաբաթ առաջ Քինշասա հասած էր եւ քննութեան սկսած, սակայն երեք օր ետք Քապիլայի պաշտօնատարները այնպիսի պայմաններ հաստատեցին, որ քննութիւնը առկախուեցաւ:

ara TRAVEL

•ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՄՍԵՐ
•ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
•ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԱԳ ԱՌԱՔՈՒՄ

IATA

ARA TRAVEL, ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ, ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՇԷՆՔ,

ՀԵՌ. 584340 - 583916 ԵՒ 266594
FAX. 584340

CIT

ԱՐՀԵՍՏԻՑ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆ

Պետական եւ ոչ պետական վկայականներ
B.P. - B.T. T.S. C.S.T.
ԱՆԳԼԵՐԷՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԲԱԺԻՆՆԵՐ

ՀԱՅՇԱԿԱՆ
ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԳՐԱԿԱՏՆԱՅԻՆ
ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՀԱՇՈՒԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
ԱԱԵՏՐԱԿԱՆ
ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԳԼԽԱՒՈՐ
ՀԱՇՈՒԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
ՔԱՐՏԱԴՂԱՐԻՒԹԻՒՆ
ՎԱՐՉԱՅԱՐԳԱՐՈՒՄ
ԵՒ ՇՈՒԿԱ
ՅՇԵԼԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ
ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՅԱՅՆԱՓԹԻԱ
ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ
ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ ՄԵՔԱՆԱՔ
ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՆԵՐՔԻՆ ՅԱՐԳԱՐԱՔ
ՅԱՏԱԿԱԳԻԾԵՐՈՒ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԱԾԱՀԱՓՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՒԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏ
ԳՐԱՍԵՆԵՔՆԱՅԻՆ - ԼԵԶՈՒՆԵՐ

Տորայի հրապարակ, Պէյրութ
Հեռ. 257700-1-2-3-4 (01-894326/308) 03-661688

Ե. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ՊԷՏՔ ՉԷ ԴՆԷ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Կ'ԸՍԷ ՃԷՄ

Զայրացած՝ Եւրոպական Միութեան կողմէ Թուրքիոյ վրայ ի գործ դրուող ճիգերէն՝ Յունաստանի հետ իր հարցերը արդարացնելու միջազգային ատեանին ներկայացնելու համար, Անգարա կիրակի օր դարձեալ չեչտեց, որ Ե. Միութեան նախապայմանները պիտի չընդունի:

Արտաքին գործոց նախարար Իսմաիլ Ճէմ Պաքուէ ուղղուելէ առաջ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, որ Ե. Միութիւնը Յունաստանի ներկայացուցած անարդար հիմնաւորումներուն յենելով պէտք չէ Թուրքիոյ նախապայմաններ դնէ:

Ինչ կը վերաբերի Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ հարցերը արդարադատութեան միջազգային ատեանին ներկայացնելու հարցին, Ճէմ ըսաւ, որ Յունաստան երկու չափ երկու կշիռի քաղաքականութիւն կը վարէ, նկատի ունենալով, որ անիկա առաջարկած է հարցերէն մէկը ատեան հասցնել, եգէականի կարգ մը կողմներուն վերաբերող հարցը ատեան տարուելիք նախապէս մերժելէ ետք:

ՕԹԱՆԵԱՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ

Միւս կողմէ, Ճէմ մերժեց յայտնել, թէ Անգարա ինչո՞ւ որոշած է արեւելեան Միջերկրականի եւ Եգէական ծովուն մէջ նախատեսուած ՕԹԱՆեան ռազմափորձերուն չմասնակցիլ:

Թուրք բարձրաստիճան դիւանագէտ մը յայտնած է, սակայն, որ մինչեւ այսօր Յունաստան ռազմափորձերուն չէր մասնակցեր: Անոնց վայրը փոխելով՝ ՕԹԱՆ Աթէնքի գիշերում կատարեց, ըսած է ան, եւ աւելցուցած, որ ռազմափորձերուն հրամանատարը յոյն մը պիտի ըլլայ:

(Ռ.Տ.Ն.)

Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿԻՊՐՈՍԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԳԾՈՎ

ԹՐՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ՍԻՐԱՇԱՀԻԼ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դիւանագիտական եւ պաշտպանութեան մարգերուն մէջ եւրոպական կարգ մը երկիրներու Անգարայի հանդէպ ժխտական կեցուածքին լոյսին տակ, Թուրքիոյ սպայակոյտը որոշած է այս երկիրներուն դէմ դիրքորոշուող իր քաղաքականութեան աւելի եւս կարկտայ առկախելով կամ վերատեսութեան ենթարկելով անոնց հետ գինուրական եւ պաշտպանութեան մարգերուն մէջ յարաբերութիւնները:

Նման երկիրներու հետ թրքական բանակին յարաբերութիւններու բնութագրումը 2 տարբեր դասաւորումներ ներկայացնող կարմիր եւ դեղին գանկերու մէջ տեղ կը գտնեն:

Կարմիր գանկին կը պատկանին Նորվեկիա, Շուէտ, Զուիցերիա, Դանիա, Ֆինլանտա եւ Հարաւային Ափրիկէ, մինչ դեղին գանկին մաս կը կազմեն Հոլանտա, Գերմանիա, Լիւքսեմպուրկ եւ Պելճիքա:

Բարձրաստիճան սպայ մը յայտնած է, որ բանակը արդէն ունէր նման գանկեր, սակայն նորագոյն գարգացումները մղած են գայն կարմիր եւ դեղին գանկերուն վրայ գտնուող երկիրներուն դէմ կտրուկ միջոցառումներ վերատեսութեան ենթարկելով եւ գանոնք աւելի եւս խստացնել:

Ան նշած է, որ յետ այսու թրքական բանակը՝ Թուրքիոյ եւ չիշեալ երկիրներուն միջեւ պաշտպանութեան մարգին մէջ ապագայ յարաբերութիւնները սահմանելու համար այդ գանկերը նկատի պիտի ունենայ:

Կարմիր գանկին մաս կազմող որեւէ երկիր պիտի չհրաւիրուի՝ Թուրքիոյ միլիառաւոր տոլարներ արժողութեամբ պաշտպանութեան մարգի ծրագիրներուն մասնակցելու:

Թուրքիա կ'առաջադրէ յառաջիկայ 25 տարիներուն 150 միլիառ տոլար ծախսել պաշտպանութեան մարգին վերաբերող ծրագիրներու:

Ըստ Թուրքիոյ կարմիր գանկին, անոր մաս կազմող երկիրներուն հետ պաշտպանութեան մարգի, ճարտարարուեստի եւ գինուորական գործակցութեան չուրջ համաձայնութիւնները պիտի առկախուին եւ ապագայի նոր գործակցութեան ծրագիրներ պիտի չմշակուին, եթէ անոնք Թուրքիոյ հանդէպ իրենց ժխտական կեցուածքը չփոխեն եւ միջազգային բեմին վրայ չօգնեն Թուրքիոյ, ներառեալ՝ Եւրոպական Միութեան անդամակցելու Անգարայի ճիգերուն:

Միւս կողմէ, արտասահմանի մէջ թուրք գինուրական կցորդներ այդ երկիրներուն պաշտպանութեան մարմիններու հետ որեւէ կապ պիտի չհաստատեն՝ գործակցութեան կամ ժողովներու համար:

Ինչ կը վերաբերի դեղին գանկին պատկանող երկիրներուն, անոնց հանդէպ կեցուածքը աւելի մեղմ պիտի ըլլայ, սակայն որեւէ ծրագիրի պարագային, նախ Թուրքիոյ հանդէպ տրուեայ երկրին դիրքորոշումը պիտի ուսումնասիրուի:

Պաշտպանութեան մարգի աղբիւր մը Գերմանիոյ օրինակը նշած է: Ներկայ ծրագիրի մը պարագային, գերմանական առաջարկը նպաստաւոր նկատուած է թրքական պաշտպանութեան մարգի ճարտարարուեստին համար, սակայն եթէ գերմանացի պաշտօնատարներու՝ Թուրքիոյ դէմ նորագոյն կեցուածքը նկատի առնուի, թուրք պաշտօնատարներ պիտի վարանին դրական մօտեցում ցուցարերել գերմանական առաջարկին հանդէպ, ըսած է ան:

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒԱՆՑ ՈՏՆԱԿՈՒԽՈՒՄ

Միւս կողմէ, կարգ մը տեղեկութիւններու համաձայն, Գերմանիա Թուրքիային խնդրած է գերմանական գէնքեր չգործածել հարաւ-արեւելեան շրջաններու մէջ, Քիւրտ Աշխատաւորական Գինեալներուն դէմ:

Գերմանիա ըսած է, որ Թուրքիա այդ շրջանին մէջ մարդկային իրաւունքները կ'ոտնակոխէ: Նման գարգացումներ բանակցութիւններու դուռ բացած են՝ երկու երկիրներուն միջեւ:

Նախապէս Նորվեկիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ բանակցութիւններ ծայր տուած էր, երբ Օսլօ մերժած էր «Փենկուին» տիպի հրթիռներ հայթայթել թրքական «Սի Հոք»երուն համար՝ մարդկային իրաւանց ոտնակոխումներ նկատի առնելով: Բանակցային լոյսին տակ, Թուրքիա որոշած էր «Սի Հոք»երը «Հելֆայըր» տիպի հրթիռներով օժտել:

ԻՐԱՆ - ԵՐԱՔ ԹՕՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԻ ՎՐԱՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԳԵՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ՝ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱՅ

ՊԱՂՏԱՏ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ) - Իրաք մօտ օրէն երեսփոխանական պատուիրակութիւն մը պիտի ուղարկէ Իրան՝ քննարկելու համար Իրան - Իրաք պատերազմին (1980-1988) գերի բռնուած գինուորներուն ճակատագիրը:

«Նապտ Էլ Շապաղ» չարաթաթերթը յայտնեց, որ խորհրդարանը կը պատրաստուի պատուիրակութիւնը ուղարկելու Թեհրան, ուր անիկա բանակցութիւններ պիտի կատարէ Իրանի խորհրդարանին պատասխանատուներուն հետ:

Իրաք կ'ըսէ, որ աւելի քան 20 հազար իրաքցի տակաւին բանտարկուած է Իրանի մէջ: Թեհրան կը հերքէ եւ կ'ըսէ, որ Իրաքի մէջ 5 հազարէն 10 հազար իրանցի գերի կայ:

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔ՝ ՄԱՅՐ ԹԵՐԷԶԱՅԻ

ԿԱԼԿԱԹԱ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ) - Հազարաւոր սգակիրներ Երկուշաբթի օր ճերմակ ծաղիկներով եւ արցունքոտ աչքերով չարունակեցին յարգանքի տուրքը մատուցանել եւ վերջին ակնարկը նետել մայր Թերէզայի, որ մահացած էր անցեալ Ուրբաթ օր:

87 տարեկան մայր Թերէզայի դիակը կետեղուած է ապակեայ դագաղի մը մէջ՝ Կալկաթայի Ս. Թոմաս եկեղեցւոյ մէջ, ուր օրական հազարաւոր մարդիկ կ'այցելեն:

Նոպէլեան մրցանակակիր կաթողիկէ մայրապետին ազգային յուղարկաւորութեան (Շաբաթ օր) պիտի յաջորդէ ոչ պաշտօնական պարզ թաղում մը իր միարանութեան կեդրոնատեղիին մէջ: Մայր Թերէզայի դագաղը պիտի ծածկուի Հնդկաստանի դրօշակով եւ գինուորական չքախումբի մը ընկերակցութեամբ եկեղեցիէն կալկաթայի գլխաւոր մարգադաշտը պիտի տարուի, ուր պիտի կատարուի պաշտօնական յուղարկաւորութիւն, որ մօտաւորապէս երկու ժամ պիտի տեւէ:

ՏԱՅԱՆԱՅԻ ԹԻԿՆԱՊԱՀԸ ԱՊԱՔԻՆՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԷՋ

Ֆրանսայի մէջ բրիտանական դեսպանատունը երէկ յայտնեց, թէ թիկնապահ Թրեվըր Ռիս-Ճոնզ, որ Տայանա իշխանուհւոյն սպաննած ինքնաշարժի արկածէն վերապրող միակ անձն է, սկսած է ապաքինիլ, սակայն որոշ ժամանակ մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ մինչեւ որ ան կարենայ ոստիկաններուն հետ խօսիլ:

Ռիս - Ճոնզ անցեալ Հինգշաբթի օր 10 ժամ տեւած դէմքի վիրաբուժական գործողութեան մը ենթարկուած է: Ան ծանրօրէն վիրաւորուած էր արկածին ընթացքին:

Միւս կողմէ, երէկ Փարիզի ոստիկանութիւնը եւ Տոտի էլ Ֆայէտի ընտանիքին մէկ փաստաբանը հերքեցին, թէ արկածահար ինքնաշարժէն արժէքաւոր մանեակ մը եւ մեծ գումար մը անհետացած են, ըսելով, թէ տեղեակ չեն, որ նման բան պատահած է:

Մինչ այդ, իշխանուհիին յիշատակին հաստատուած ֆոնտը կը չարունակէ գումարներ ստանալ: Գումարները բարեսիրական կազմակերպութիւններու պիտի յատկացուին: Կարգ մը տեղեկութիւններու համաձայն, արդէն 150 միլիոն սթերլին հաւաքուած է:

•Փոլ Մքարթնի, «Ռոլինկ Սթոնզ» խումբը եւ Սթինկ մաս պիտի կազմեն ռոք երաժշտութեան 10 աստղերու խմբակի մը, որ Տայանային նուիրուած «այգում» մը պիտի պատրաստէ:

(ՌԷՕԹԸՐ)

25ԱՄԵԱԿ ՓՈԼԻԿԼՈԹ 25ԱՄԵԱԿ ՓՈԼԻԿԼՈԹ

ՓՈԼԻԿԼՈԹ

ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ԲԱՐՁՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՏՈՐԱ, ՀԵՌ. 01-251320 ԵՒ 03-299484

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ ԸՆՏՐԷ՛ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԴ

•Համակարգիչ •Աւեւտր. գիտութիւն
•Քարտուղարութիւն •Ներքին բարեզարդում
•Մանկապարտիզպանուհի •Սթիլիսթ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻՕՐԷՆ ՊԵՏՐՈՍ ՇԷՄՄԷՍԵԱՆ

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962

ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸԼ

•ՓԻԶԱՅԻՆ ՄԻԼԱՆԷԶ (ՅԱԼԷ ՊԱՆՆԻՊՈՒՄ)
•ԳԵՏՆԼԱՒՆՁՈՐ ՓՈՒՌԸ ԵՓԱՆ
•ԱՊՅԱՆ

ՇԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ ՄԸՋՀԷՐԻ ՄԷՋ

•3 եւ 2 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասենեակ եւ յարակից մասեր, 110 եւ 125 քառ. մեթր տարածութեամբ:
•Խանութներ՝ 35 քառ. մեթր տարածութեամբ:
•2 ընդարձակ սրահ, իւրաքանչիւրը՝ 225 քառ. մեթր տարածութեամբ:

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դիմել ՊՐ. ՎԱՉԷ ԱԳԲԼԵԱՆԻ,
հեռաձայն՝ 03- 666076, 03- 788185
եւ 01- 418592: